

den 23. november 2016

Udlændinge- Integrations-
og Boligministeriet
Almene Boliger
almenbolig@uibm.dk
eta@uibm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling)

BL – Danmarks Almene Boliger er positive over for, at reglerne for ungdomsboliger harmoniseres.

De nugældende regler er et resultat af mange års individuelle initiativer til fremme af ungdommens boligsituation, og derved er kommet et regelsæt uden indbyrdes sammenhæng. Det er uoverskueligt for såvel de boligsøgende som for de organisationer og deres medarbejdere, som skal administrere reglerne. Vi bifalder derfor behovet for en generel harmonisering.

Vi erkender, at en fuldstændig harmonisering ikke er mulig, idet nogle ungdomsboliger er opført til udlejning efter den almene lejelov og andre ungdomsboliger er opført med offentlig støtte til private og derfor udlejes efter den private lejelov.

BL har deltaget i den arbejdsgruppe, der har drøftet problemstillingerne og fremsat forslag til ændringer. Der har naturligt været forskellige præferencer hos udvalgets medlemmer, men vi er meget tilfredse med at det er lykkedes at opnå enighed om en gennemgribende reform, der ændrer vilkårene for alle aktører på ungdomsboligområdet.

Lovforslaget er resultatet af en samlet indstilling fra arbejdsgruppen. Der er i den lange udrednings- og forhandlingsproces indgået en række kompromiser for at opnå en fælles samlet anbefaling, og der er enkelte forhold, som vi gerne vil fremhæve og særskilt begrunde:

Kommunal fastsættelse af fordelingen mellem unge uddannelsessøgende og andre unge med særligt behov mm.

Beskrivelsen af "den berettigede personkreds" stammer fra den seneste egentlige ungdomsboligreform i 1979. Her blev det bl.a. fastlagt, at alle nye ungdomsboliger skulle udlejes til "unge under uddannelse og andre unge med et særligt behov". Det var en væsentlig imødekommelse af behovet for at tilvejebringe boliger til unge, som ikke aktuelt er i gang med en uddannelse.

Hensigten var at ungdomsboliger skulle udlejes efter et behovskriterie, og at alle unge i denne brede berettigede personkreds skulle have lige adgang til ungdomsboligerne. Det var en god og

nødvendig sikring af andre grupper end de uddannelsessøgende. Erfaringerne har imidlertid vist, at princippet om at udleje efter behov oftest er blevet praktiseret således, at der primært er udlejet til uddannelsessøgende, og at andre unge med et særligt behov altid er kommet bagest i køen. Offentlighedens fokus på behovet for boliger til de uddannelsessøgende har styrket denne tendens.

Der er også reelle vanskeligheder ved at vurdere behovet for unge "med et særligt behov", hvor det er mere enkelt at forholde sig til dokumentation for optagelse på et studie. Effekten af disse kendsgerninger er, at unge med særlige behov, herunder behov for støtte til at komme i et uddannelsesforløb, er de dårligst stillede i kampen om de begrænsede ledige ungdomsboliger.

Vi ser derfor gode muligheder ved de beskrevne forslag om, at kommunerne hver især fastsætter en fordeling af de ledige ungdomsboliger og at kommunen foretager visitationen af ansøgere, der ikke er under uddannelse. Rammerne for denne kommunale visitation skal være mere rummelige end det normalt er tilfældet ved kommunal anvisning efter almenboligloven.

Et andet vigtigt element i dette afsnit er, at den brede formulering af den berettigede personkreds udbredes til også at omfatte kollegier opført før 1978. Det er både uforståeligt og uforklarligt, at ungdomsboliger opført før 1978 kun kan udlejes til uddannelsessøgende, mens ungdomsboliger opført siden 1978 også kan udlejes til andre unge. Med den foreslåede fordeling på de forskellige grupper af ansøgere er der opnået et afbalanceret hensyn til alle grupper.

Højst én godkendt fælles anvisning med afgrænsede opgaver i den enkelte kommune

Med dette forslag lægges op til en løsning af et andet påtrængende problem. Markedet for ungdomsboliger er præget af mange udbydere, hvor nogle er koordineret i et indstillingsudvalg med central opnotering, og andre foretager lokal opnotering og udvælgelse.

Hvert år har mange tusinde unge behov for en enkel tilgang til en ungdomsbolig i et afgrænset eller større geografisk område. Her bør alle ungdomsboliger opført med offentlig støtte være let tilgængelige via en fælles opnotering.

Det er også tilfredsstillende, at kommunen vil kunne stille krav om deltagelse i en fælles anvisning, uanset ungdomsboligernes organisationsform.

Skærpede krav til henlæggelser mm.

Lovforslaget indebærer forenkling af reglerne for forvaltning og styrkelse af de selvejende ungdomsboliginstitutioners økonomi. Forslagene er velbegrundede og kan medvirke til at reducere den økonomiske sårbarhed, som mindre institutioner er præget af. De gode erfaringer fra de almene boligorganisationers styringsdialog med kommunen er et godt afsæt for en tættere dialog mellem ungdomsboligafdelingerne og kommunen uden dog, at hele proceduren om styringsdialog kopieres.

Lovforslaget er ud fra de givne forudsætninger et væsentligt bidrag til en værdifuld og markant reform af ungdomsboligpolitikken i Danmark.

Der kommer ikke flere ungdomsboliger ud af initiativerne, men der bliver større transparens og dermed lettere adgang for de boligsøgende. Forvaltningen af ungdomsboligerne kommer i mere sikre rammer, og samarbejdet med kommunerne styrkes.

BL kan anbefale det samlede kompleks af forslag som en tiltrængt revision af de hidtidige meget forskellige regelsæt med historiske baggrunde, som ikke længere er relevante.

Vi har ingen bemærkninger til lovforslagets bestemmelser om den fortsatte finansiering af Center for Boligsocial Udvikling eller til forslaget om ejerlejlighedsopdeling.

Venlig hilsen

Bent Madsen

Bjarne Zetterström

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Christina Wandt (CWA@realkreditforeningen.dk)
Titel: Høringssvar - Realkreditrådet/Realkreditforeningen - j.nr. 2016-11609
Sendt: 23-11-2016 09:18:53

Til
Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet,

Realkreditrådet og Realkreditforeningen vil indledningsvis takke for muligheden for at fremkomme med bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling).

Organisationerne har følgende bemærkninger til udkastet:

Nr. 21 – almenboliglovens § 100, stk. 7: Kommunalbestyrelsen kan betinge støtte efter stk. 1 af, at Landsbyggefondens påtager sig forpligtelse til at godtgøre op til halvdelen af kommunalbestyrelsens udgifter til ydelsesstøtte efter stk. 4. Da der er lagt op til en individuel løsning, foreslås, at afregningen af Landsbyggefondens eventuelle andel sker direkte mellem kommunen og Landsbyggefondens, således at institutterne uændret opkræver den fulde kommunale andel hos kommunen.

Såfremt ovennævnte giver anledning til spørgsmål, må I endelig kontakte os.

Med venlig hilsen

Christina Wandt
cwa@realkreditforeningen.dk
Direkte 3370 1116

Realkreditforeningen
Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3336 1311
Fax 3393 0260

mail@realkreditforeningen.dk
www.realkreditforeningen.dk

REALKREDIT
FORENINGEN

Til: almenbolig@uibm.dk

Høringssvar: Harmonisering af regler for ungdomsboliger mv

Ministeriet har fremsendt Lov om ændring af lov om almene boliger mv., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling) med anmodning om eventuelle bemærkninger.

I den anledning har vi følgende bemærkninger, der afgives med forbehold for efterfølgende, politisk behandling.

Dato: 24. november 2016

Sags ID: SAG-2016-04899
Dok. ID: 2275751

E-mail: ESG@kl.dk
Direkte: 3370 3170

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Generelle bemærkninger om de nye regler for ungdomsboliger

Lovforslaget afspejler forslagene i en rapport fra et udvalg, hvor der også var deltagelse fra kommunal side. Vi kan dermed tilslutte os sigtet med og hovedindholdet af lovforslaget, og vi har dermed alene to mindre, specifikke bemærkninger.

Specifikke bemærkninger om de nye regler for ungdomsboliger

Studiekontrol § 53, stk. 1

Bestemmelsen i lovforslaget lyder:

"Bestyrelsen for den almene boligorganisation skal sikre, at almene ungdomsboliger til stadighed bebos af studieaktive uddannelsessøgende. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at kommunalt anviste unge med særligt behov til stadighed opfylder de forudsætninger, hvorunder boliger er udlejet."

Bestemmelsen skal klargøre den nye ansvarsfordeling mellem kommunen og boligorganisationen. Som 1. punktum er formuleret ser det imidlertid ud som om, alle beboere skal være i uddannelse.

En kommunalt anvist beboer i en ungdomsbolig, som kommer i uddannelse, skal opfylde samme krav til studieaktivitet, som alle andre unge i uddannelse (se side 21). Kommunens vurdering er derfor kun relevant i forhold til de boligsocialt anviste, som ikke er i uddannelse. Dette bør kunne udledes af bestemmelsen.

Bestemmelsen foreslås derfor ændret til følgende:

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at kommunalt anviste unge med særligt behov *som ikke er i uddannelse* til stadighed opfylder de forudsætninger, hvorunder boligen er udlejet. Bestyrelsen for den almene boligorganisation

skal sikre, at *øvrige* almene ungdomsboliger til stadighed bebos af studieaktive uddannelsessøgende.

Muligheden for at aftale en større andel til udvekslingsstuderende

Hvis en større andel end 10 % af boligerne ved aftale forbeholdes udvekslingsstuderende, fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at kommunens ret til at anvise bortfalder.

Vi forstår det sådan, at det er kommunens adgang til *uden aftale* at reservere boliger til boligsocial anvisning indenfor de beskrevne rammer, der bortfalder, men at adgangen til at aftale en andel fortsat består. *Dette er dog uklart, jf. formuleringen i ny §51 c, stk. 4, sidste pkt. "I givet fald sker der ikke anvisning til andre unge med et særligt behov for en ungdomsbolig".*

Vi så det gerne klargjort, at det som beskrevet er adgangen til *uden aftale* at reservere boliger, der bortfalder, men at adgangen til *at aftale* en anden består.

Med venlig hilsen

Eske Groes

Dato: 24. november 2016

Sags ID: SAG-2016-04699
Dok. ID: 2275751

E-mail: ESG@kl.dk
Direkte: 3370 3170

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Til: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Lone Lund-Rasmussen [llr@fa09.dk] (llr@fa09.dk)
Titel: høringssvar
Sendt: 23-11-2016 12:18:31

K re Elmir Tartic

Vi har forholdt os til det fremsendte materiale, og er enige om, at det fortsat er vigtigt at vi fortsat kan tilbyde kollegie/almene boliger til uddannelsesinstitutionerne, for at sikre at uddannelsesinstitutionerne stadig kan tilbyde udvekslingsstuderende boliger, i modsat fald vi heller ikke kunne sende danske studerende til udlandet.

I dag er det sådan, at uddannelsesinstitutionerne er forpligtet til at finde en boliger til den udvekslingsstuderende. Vi mener derfor, at det er vigtigt at, de administrative procedurer i forbindelse med udlejning sker i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne. Vi har som n v n i tidligere korrespondance et godt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne samt Københavns Universitets Boligfond om håndtering af de udenlandske studerende.

Vores samarbejde består i hovedtræk af denne proces:

- Kollegierne har en fast lejeaftale, på øremærkede lejemål, som boligfondene stiftet af universiteterne m blere til udvekslingsstuderende.
- Tilbud, indgåelse af lejekontrakt, indflytning, fraflytning samt varetagelse af afregning overfor den udvekslingsstuderende foretages via vores samarbejdspartnere.
- Vores samarbejdspartnere sørger for møblering af boligen, herunder køkkengrej, sengetøj m.v. til de udvekslingsstuderende

Med den nuværende l sning er kollegierne sikret mod lejetab og ekstra administration af boligerne. Derudover sikrer vores samarbejdspartnere at serviceniveauet og de særlige behov, som de korttidsstuderende i et fremmed land har, er tilpasset deres behov.

For forsæt at kunne opretholde et godt og effektivt samarbejde mener vi, at det er meget vigtig at vi kan indgå lejekontrakter direkte med vores samarbejdspartnere. Da det betyder, at de udenlandske studerende vil føle sig velkommen, når de kommer til landet, idet kun skal have kontakt med en instans i forbindelse med deres ophold i landet.

Hvis det bliver sådan at administrationerne skal udarbejde individuelle lejekontrakter til lejerne, vil det betyde ekstra administration, da lejemålene udlejes mindst 2 gange pr.  r. Derudover betyder det for de studerende, at de skal have dialog med flere instanser, idet lejekontrakten skal indgås med administrationen, mens serviceaftaler mv. skal indgås med vores samarbejdspartnere. Ved at kræve individuelle lejekontrakter betyder det, et ekstra ressourceforbrug for personalet på kollegierne og i sidste ende en højere husleje for beboerne.

Vi mener derfor, at der bør indarbejdes muligheden for udarbejdelse af Fremleje-kontrakter mellem vores samarbejdspartnere og de udenlandske studerende. Vores opfattelse er at kollegierne vil stoppe udlejningen til udvekslingsstuderende såfremt de pålægges denne ekstra administrationsbyrde.

Samfundsmæssigt finder vi det vigtigt at få bestemmelserne som også er anbefalet af Københavns kommune med i lovforslaget nu.

Med venlig hilsen
FA09

Lone Lund-Rasmussen
Adm.direktør

Stationsparken 24 2. th
2600 Glostrup
Tlf. 43 46 09 40

llr@fa09.dk
www.fa09.dk

FA09 servicerer

PAB herunder Lægeforeningens Boliger og Gladsaxe Almennyttige Andelsboligforening. Boligselskabet Hjem, Brøndbyernes Andelsboligforening, HvidovreBo, FSB Gladsaxe, Øresundskollegiet, Karvig, Kamager, Kvinderegensen, Ny Emdrupborg, Dorthe Mariehjemmet, Bakkehaven, BSB Lyngby-Taarbæk og De Gamles By.

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet, Almene Boliger
Slotsholmsgade 10
1216 København K

almenbolig@uibm.dk
cc eta@uibm.dk

16. november 2016
Ref: hds

Juridisk konsulent
Henrik da Silva
Telefon +45 33 12 03 30
hds@ejendomsforeningen.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder m.fl.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har den 27. oktober 2016 fremsendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling).

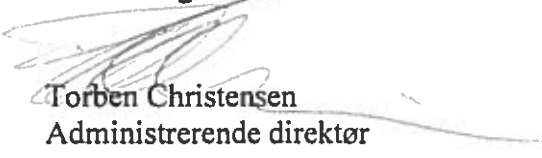
Af lovforslaget fremgår det af ændringslovens § 4, at en række forbud i ejerlejlighedslovens § 10 mod videreopdeling af almene boliger og andre støttede boliger ophæves.

Ophævelsen af forbuddet har til formål at fremme genopretning af udsatte boligområder. Det er allerede i dag muligt at videreopdele ejerlejligheder indeholdende almene boliger (med sædvanlige fællesfaciliteter), når opdelingen er sket i forbindelse med salg til lejerne efter almenboliglovens kap. 5 a. Tiltaget må dermed forstås som et ønske om at tiltrække et andet brugersegment i forbindelse med genopretning af udsatte boligområder herunder mere købekraftige beboere. Et eksempel på denne fremgangsmåde med nedlæggelse af almene lejeboliger i udsatte boligområder til fordel for ejerboliger og andre typer anvendelse ses blandt andet i Gellerup i Århus.

Ejendomsforeningen Danmark støtter en øget indsats for genopretning og udvikling af eksisterende almene boligområder, som kan skabe øget tilflytning og værdiskabelse. Det er generelt fornuftigt, at der satses målrettet på udvikling af eksisterende almene boligområder, hvor der er et behov for indsats.

Man skal være opmærksom på, at hvis man vælger at frasælge almene boliger til en bredere kreds af private end beboerne, herunder også til private, der må forventes at leje disse lejligheder ud, så kan der opstå det problem, at lejligheder i samme byggeri, herunder lejligheder i samme opgang, vil blive omfattet af forskellige lovsæt, herunder af forskellige regler for vedligeholdelse, huslejeafsettelse og istandsættelse.

Med venlig hilsen

Torben Christensen
Administrerende direktør

EJENDOMSFORENINGEN DANMARK

Nordre Valdgade 2 | 1358 København K | +45 33 12 03 30 | www.ejendomsforeningen.dk | CVR-nr. 10 39 02 14

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

De hjemløses landsorganisation

Sundholmsvej 34, st.
2300 København S

Tlf. 8993 7060
CVR. 2926 2403

sand@sandudvalg.dk
www.sandudvalg.dk

København 31. oktober 2016

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling)

SAND – De hjemløses landsorganisation takker for høringsskrivelsen.

Vi bifalder at der i lovforslaget lægges op til at kommunalbestyrelsen gives mulighed og ansvar for at anvise unge med særlige behov en ungdomsbolig. Det er vores opfattelse, at selvom det i dag er muligt at anvise unge med særlige behov en ungdomsbolig, udnyttes denne ret ikke i noget nævneværdigt omfang. SANDs ungegruppe anbefaler netop at unge med særlige behov får bedre mulighed for at få en ungdomsbolig, da dette vil føre til en bedre integration af de unge at være blandt unge uden hjemløseproblemer.

Vi vil dog understrege, at det kræver en kommunalbestyrelse med blik for nødvendigheden af at lave en bred beboersammensætning – også i ungdomsboligmassen - for at unge med særlige behov i højere grad får anvist en bolig i et ungdomsboligbyggeri end det sker i dag.

Derfor anbefaler vi, at der i lovteksten indføres et krav om evaluering af hvor vidt unge med særlige behov i højere grad får anvist en ungdomsbolig end før, og i hvilket omfang loven sikrer at alle 3 beboergrupper får "en fair og rimelig adgang til ungdomsboliger".

Med venlig hilsen

Ask Svejstrup
Sekretariatsleder i SAND

Til: Marianne da Silva (mds@uibm.dk)
Cc: Iben Koch (IKO@ubsbolig.dk), Per Juulsen (pj@kollegie8000.dk (pj@kollegie8000.dk)
Fra: Iben Koch (IKO@ubsbolig.dk)
Titel: VS: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling
Sendt: 22-11-2016 15:50:26
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste lovforslag ungdomsboliger mv.pdf; Udkast til lovforslag.pdf;

Kære Marianne da Silva

Tak for fremsendte.

Vi noterer med glæde, at harmoniseringsudvalgets arbejde nu fremsættes som lovforslag.

Vi læser forslaget således, at i de byer hvor der slet ikke er et indstillingsudvalg er der ingen forpligtigelse til at oprette et. Vi læser også lovforslaget således, at i de byer, hvor der er flere indstillingsudvalg, skal kommunen påse, at der fremover kun er et.
Det kan vi kun støtte.

Derudover støtter vi i det hele lovforslaget.

På vegne af kollegiekontorerne i Danmark

Venlig hilsen

Iben Koch
direktør

Direkte +45 39 46 62 50
Mobil +45 27 90 12 50

UBSBOLIG A/S
Frederiksberggade 2, 2
1459 København K

CVR: 34 89 27 76

UBSBOLIG

Fra: Marianne da Silva [mailto:mds@uibm.dk]
Sendt: 27. oktober 2016 13:55
Emne: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)

Vi gør opmærksom på, at denne e-mail kan indeholde fortrolig information. Hvis du ved en fejltagelse modtager e-mailen, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig beder vi dig slette e-mailen i dit system uden at videresende eller kopiere den. Selvom e-mailen og ethvert vedhæftet bilag efter vores overbevisning er fri for virus og andre fejl, som kan påvirke computeren eller it-systemet, hvori den modtages og læses, åbnes den på modtagerens eget ansvar. Vi påtager os ikke noget ansvar for tab og skade, som er opstået i forbindelse med at modtage og bruge e-mailen.

Please note that this message may contain confidential information. If you have received this message by mistake, please inform the sender of the mistake by sending a reply, then delete the message from your system without making, distributing or retaining any copies of it. Although we believe that the message and any attachments are free from viruses and other errors that might affect the computer or it-system where it is received and read, the recipient opens the message at his or her own risk. We assume no responsibility for any loss or damage arising from the receipt or use of this message.

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Kristian Bruun (kristian@dsfnet.dk)
Titel: Høringssvar - DSF og DSK- j.nr. 2016-11609.
Sendt: 23-11-2016 12:01:06
Bilag: Høringssvar vedrørende harmonisering.docx;

Kære UIBM

Modtag venligst samlet høringssvar fra DSF og DSK.

De bedste hilsner

Kristian Bruun

Næstformand og Levevilkårspolitisk ordfører

Danske Studerendes Fællesråd / National Union of Students in Denmark
Købmagergade 43, 2.sal, 1150 København K
M: +45 28 19 45 02
www.dsfnet.dk

Almene boliger
Slotholmsgade 10
1216 København K
Vedr. j.nr. 2016-11609

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM ALMENE BOLIGER M.V., LOV OM BOLIGBYGGERI, LOV OM STØTTEDE PRIVATE UNGDOMSBOLIG OG LOV OM EJERLEJGLIGHEDER (HARMONISERING OG MODERNISERING AF REGLER OM UNGDOMSBOLIGER, CENTER FOR BOLIGSOCIAL UDVIKLING OG EJERLEJGLIGHEDSOPDELING)

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) og Danske elever og Studerendes Kollegieråd (DSK) har med interesse læst udkastet til lovforslag om almene boliger m.v. og har følgende kommentarer:

- Overordnet er det positivt at reglerne harmoniseres, da det øger gennemsigtigheden for den boligsøgende.
- Vi vil som elever og studerende gerne at tage socialt ansvar og åbne vores boligmasse yderligere op for unge med særlige behov. I den sammenhæng er det vigtigt at fastholde, at så mange boformer som muligt påtager sig dette ansvar, således kan ungdomsboligerne løfte i flok og ikke overlade den sociale opgave til enkelte ungdomsboligbebyggelse. Man bør derfor indgå i dialog med støttede private boliger om disse vil indgå under same regler og anvisninger som de andre for 100 % af deres boligmasse. Dog er det godt at rene internationale miljøer og pladser til internationale studerende samt mødrekollegier og startboliger undtages.
- Vi vil understrege hvor vigtigt det er, at de steder, hvor der indstillingsudvalg/fælles anvisning, at der dér kun er ét. Den væsentligste grund fra et studenterperspektiv er, at det forenkler boligsøgningsprocessen, hvis der kun er en enkelt indgang. Ydermere er det mere gennemskueligt, hvis ventelistekriterierne er ens for alle støttede boliger. Vi opfordrer til at ministeriet løbende følger op på om kommuner, der har fælles anvisning nu også kun har ét.
- Sammenlægningen af flere indstillingsudvalg kan opveje det faktum, at vi uddannelsessøgende i nogle indstillingsudvalg mister pladser i repræsentantskaberne. Derfor støtter vi i forslaget i sin helhed.

- Det er positivt, at man fra kommunens side har større mulighed for at påtage sig ansvar for de internationale studerende. Dog skal man finde en måde hvorpå man sikre, at internationale studerende bliver inddraget i udarbejdelsen af kriterierne for ventelisterne. Dette arbejde vil DSK gerne bidrage til.
- Det er positivt, at der fortsat ydes støtte til Center for Boligsocial Udvikling, da det er vigtigt at der fortsat udvikles og udbredes viden og løsninger på området. Vi som uddannelsessøgende vil gerne indgå som en aktiv part i disse løsninger og stiller os til rådighed i Centerets fremtidige virke. Dog er det ærgerligt, at bevillingerne er SATS-puljeafhængige og på den måde kommer i konkurrence med andre sociale indsatser.

På vegne af Danske Studerendes Fællesråd og Danske elever og Studerendes Kollegieråd

Kristian Bruun

Formand for DSK

Næstformand og Levevilkårspolitisk ordfører for DSF

Tlf.: 28194502

E-mail: kristian@dsfnet.dk

Til: Landsbyggefonden (lbf@lbf.dk), Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Birger R. Kristensen (brk@lbf.dk)
Titel: SV: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling
Sendt: 22-11-2016 13:48:43

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Landsbyggefonden har ingen bemærkninger til udkast lovforslag.

Teknisk er noteret følgende:

Med lovforslaget sker der harmonisering og modernisering af ungdomsboligområdet. Landsbyggefondens virksomhed omfatter almene boliger, men ikke ungdomsboliger tilhørende selvejende ungdomsboliginstitutioner, der heller ikke bidrager til fondens virksomhed. Lovforslaget medfører ikke ændringer heri. Det anføres således i lovforslagets bemærkninger, at "i sager om støtte til ældre selvejende institutioner, som ikke er almene, foreslås der ikke ændringer i gældende regler --".

I det omfang Landsbyggefonden efter en lovændring modtager anmodninger efter § 100, det nye stk. 7 jf. nedenfor, vil fonden gennemføre sagsbehandling efter henholdsvis § 91 (renoveringsstøttesager) og § 92 (kapitaltilførselssager mv.), således at de eksisterende regler og rammer for særlig driftsstøtte også opfyldes.

Støtten til Center for Boligsocial Udvikling kan fortsættes, dels fra Landsbyggefonden, dels fra satspuljemidlerne. Forbud mod videreopdeling af bolig-ejerlejligheder ophæves.

Med venlig hilsen

Birger R. Kristensen
Sekretariatschef
Direktion

Landsbyggefonden
Studiestræde 50
1554 København V

Telefon: 3376 2000
Telefax: 3376 2005
Direkte telefon: 3376 2112
Mail: brk@lbf.dk

LANDSBYGGEFONDEN

Landsbyggefonden er en selvejende institution, der er oprettet ved lov. Læs mere på www.lbf.dk

Fra: Marianne da Silva [mailto:mds@uibm.dk]

Sendt: 27. oktober 2016 13:55

Emne: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Kate Mørch Jakobsen (kmj@stat-atp.dk), Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: ATP FSC Tilskud Långaranti (Tilskudlaangaranti@STAT-ATP.DK)
Titel: Høringssvar - Statens Administration - j.nr. 2016-11609
Sendt: 27-11-2016 22:36:36

Udlændige- Integration- og Boligministeriet

Vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling)

Udbetaling Danmark (tidligere Statens Administration) har modtaget ovennævnte udkast til lovforslag i høring. Udbetaling Danmark har ingen bemærkninger til lovforslagene.

Venlig hilsen
Erik Hulsrøj

udbetaling danmark=

Udbetaling Danmark · Tilskud, Lån og Garantier · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
www.virk.dk · www.borger.dk · CVR-nr. 33236239

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den.

Pas altid på links i mails. Tast hjemmesidens adresse i adressefeltet på browseren eller brug bogmærker. Husk, at hverken banker offentlige myndigheder vil sende en mail med et link direkte til en log ind-side, hvor du logger ind med NemID.

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Erhvervs- og Vækstministeriet (evm@evm.dk)
Titel: Høringssvar - j.nr. 2016-11609: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling
Sendt: 24-11-2016 13:44:34

Erhvervs- og Vækstministeriet har ingen bemærkninger til den fremsendte høring.

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET
SANNE OLSEN
Sekretær

'Fra oktober 2015 skal al regulering med direkte konsekvenser for erhvervslivet jf. Vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger træde i kraft på en af to fælles ikrafttrædelsesdatoer hhv. 1. januar og 1. juli.'

Fra: Marianne da Silva [mailto:mds@uibm.dk]
Sendt: 27. oktober 2016 13:55
Emne: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Lars Axelsen (lax@gi.dk), Elmir Tartic (eta@uibm.dk), Susanne Borenhoff (sb@gi.dk)
Fra: Anders Clausen (ac@gi.dk)
Titel: Høringssvar - Grundejernes Investeringsfond - J.nr. 2016-11609
Sendt: 15-11-2016 13:42:20

GI har ingen bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling)

Venlig hilsen

Anders Clausen
Advokat, Konto

Direkte +45 82 32 23 20
Mobil +45 21 69 30 80

Grundejernes Investeringsfond Ny Kongensgade 15 1472 København K Tlf. +45 82 32 23 00 gi.dk

I Grundejernes Investeringsfond arbejder vi for at skabe bedre og sundere boliger. Vi administrerer penge til vedligeholdelse af private udlejningsejendomme, vi yder fordelagtige lån, og vi støtter projekter, der bidrager til bedre renovering af boliger i fremtiden. Alt sammen fordi vi tror på, at bedre boliger giver bedre liv.

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Julie Kragh Kruse (JKK@kfst.dk)
Titel: Høringssvar - Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen - j.nr. 2016-11609
Sendt: 21-11-2016 10:50:54

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ingen bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Julie Kragh Kruse

Fuldmægtig/Head of Section

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen/

Danish Competition and Consumer Authority

Direkte +45 4171 5137

E-mail jkk@kfst.dk

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35

2500 Valby

Tlf. +45 4171 5000

Vi arbejder for velfungerende markeder.

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Uddannelses- og Forskningsministeriet (ufm@ufm.dk)
Titel: VS: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling
Sendt: 03-11-2016 10:13:27
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste lovforslag ungdomsboliger mv.pdf; Udkast til lovforslag.pdf;

Til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Uddannelses- og Forskningsministeriet har ikke bemærkninger til det fremsendte lovudkast.

Med venlig hilsen

Louise Kornmaaler
Specialkonsulent
Jura og Internationale Forhold
Direkte telefon: +45 7231 8038
E-mail: lok@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet
Postboks 2135
DK-1015 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Besøgsadresse:
Børsgade 4
DK-1215 København K

Fra: Marianne da Silva [mailto:mds@uibm.dk]

Sendt: 27. oktober 2016 13:55

Emne: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Social- og Indenrigsministeriet (sim@sim.dk)
Titel: Sv: Høring - Social- og Indenrigsministeriet - j.nr. 2016-11609 (SIM Id nr.: 425223)
Sendt: 23-11-2016 12:34:23

Til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Social- og Indenrigsministeriet takker for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling.

Social- og Indenrigsministeriet har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Louise Ellemann

Fuldmægtig

Lovkoordinering og Internationale Forhold, Jura

Mobil: + 45 2516 1204

Mail: lec@sim.dk

**Social- og
Indenrigsministeriet**

Social- og Indenrigsministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Telefon: 33 92 93 00

www.sim.dk

Til:
Fra: Dpg (dpg@sm.dk)
Titel: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)
Sendt: 27-10-2016 13:55:14

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Henrik Egelund Nielsen (hen@socialraadgiverne.dk)
Titel: Høringssvar - Dansk Socialrådgiverforening - j.nr. 2016-11609 (DS: Id nr.: 763268)
Sendt: 04-11-2016 17:36:38

Dansk Socialrådgiverforening har ingen kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Henrik Egelund Nielsen
Socialpolitisk koordinator

D: +45 3338 6170 M: +45 40182517

Dansk Socialrådgiverforening

Toldbodgade 19 B, 1253 København K

T +45 7010 1099 · ds@socialraadgiverne.dk · www.socialraadgiverne.dk

Til:
Fra: Marianne da Silva (mds@uibm.dk)
Titel: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)
Sendt: 27-10-2016 13:55:14

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: almenbolig@uibm.dk
CC: eta@uibm.dk og jm@jm.dk

18. november 2016

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2016-112-0617
Sagsbehandler
Mikkel Brandenburg
Stenalt
Direkte 3319 3216

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling) – Sagsnr. 2016-11609

Ved brev af 27. oktober 2016 har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Udkastet giver ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen
Mikkel Brandenburg Stenalt

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Almene boliger
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Flolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

22. november 2016
J.nr. 16/49345/184
KV
Dir. tlf. 33 36 98 06
kv@dkuni.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling)

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet den 27. oktober 2016.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne. Danske Universiteter har modtaget svar fra Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Syddansk Universitet. Syddansk Universitet har dog ingen bemærkninger. Danmarks Tekniske Universitet har til sit høringsvar vedlagt rapporten 'Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DPU' fra oktober 2013. Rapporten opstiller et samfundsøkonomisk regnskab, der viser, at DTUs udvekslingsstuderende er omkostningsneutrale for det danske samfund, mens de internationale full-degree studerende på DTU genererer et betydeligt overskud.

Danske Universiteter har forståelse for ønsket om at harmonisere og afbureaukratisere de gældende regler på området og er positive i forhold til udvidelsen af kommunernes mulighed for at anvise ungdomsboliger til udvekslingsstuderende. Danske Universiteter foreslår dog, at termen 'udvekslingsstuderende' erstattes med termen 'internationale studerende', for at lovgivningen hermed fokuserer på en bredere gruppe af studerende.

Der henvises i øvrigt til universiteternes individuelle høringssvar, som er vedlagt

Med venlig hilsen

Jesper Langergaard
Direktør

Elmir Tartic

Fra: Kira Vinberg <kv@dkuni.dk>
Sendt: 22. november 2016 12:50
Til: Kira Vinberg
Emne: VS: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CFBU og ejerlejlighedsopdeling

Fra: Kirsten Fly Malling
Sendt: 17. november 2016 15:36
Til: Danske Universiteters mailbox
Cc: Bjarne Graabech Sørensen; Herluf Petersen; Jørgen Schou; Annette Schmidt; Lone Wichmann
Emne: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CFBU og ejerlejlighedsopdeling

Sekretariatet
Danske Universiteter

Danske Universiteters j.nr. 16/49345/184
SDUs sagsnr. 16/49349

SDU har ingen bemærkninger til ovenstående udkast.

På rektors vegne
Jørgen Schou
Sekretariatschef
Rektorsekretariatet

T 65 50 10 40
M 60 11 10 40
js@sdu.dk
www.sdu.dk/ansat/js

Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M
www.sdu.dk

Elmir Tartic

Fra: Nikolaj Helm-Petersen <nhp@dkuni.dk>
Sendt: 22. november 2016 11:38
Til: Kira Vinberg
Emne: VS: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CFBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)

Fra: Per Alstrup [mailto:pa@adm.aau.dk]
Sendt: 21. november 2016 09:32
Til: Danske Universiteters mailbox
Cc: Mogens Juul Møller; Andreas Rasmussen
Emne: VS: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CFBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)

Att: Nikolaj Helm Petersen

AAU's bemærkninger:

Med det fokus, der nationalt er på udvikling og etablering af ungdomsboliger, kan AAU anbefale lovforslaget.

Begrundelse:

- Lovforslag, der har til formål at forenkle og afbureaukratisere over for borgerne, er tiltrængt. I dette forslag ses muligheden for, at det bliver nemmere for nye studerende at finde en vej frem mod en ungdomsbolig gennem én indgang: kommunen. Der ses dermed også en mulighed for, at - fx universiteterne i Danmark - ved implementering af lovforslaget kan slippe for at boligansvaret og administrere boliger, som universiteterne gør i dag.
- Ligeledes ses et positivt tiltag i muligheden for, at ejerlejligheder kan opsplittes i mindre boenheder, hvilket må kunne medvirke til at øge muligheden for billigere ungdomsboliger til fx de internationalt boligsøgende.
- Ledige ungdomsboliger kan medvirke til en negativ spiral og forslumring, utryghed etc. Ved at kommunen kan anvise ungdomsboliger til forskellige kategorier af unge kan disse huller lukkes med mulighed for, at der kan skabes fællesskaber og sociale netværk på tværs af socialklasser mv. Et sådant tiltag vil være helt i overensstemmelse med politiske ønsker om at medvirke til mønsterbrydning i vores samfund.

Med venlig hilsen

Per Alstrup
Planlægger, cand. arch.

AALBORG UNIVERSITET

Campus Service
Myrdalsstræde 268
DK-9220 Aalborg Ø
Phone: (+45) 9940 7934, (+45) 2913 1214
E-mail: pa@adm.aau.dk

Fra: Tine Klovborg Schou [mailto:tks@dkuni.dk]

Sendt: 27. oktober 2016 14:24

Til: AU (au@au.dk) <au@au.dk>; CBS (cbs@cbs.dk) <cbs@cbs.dk>; DTU (dtu@adm.dtu.dk) <dtu@adm.dtu.dk>; ITU (journalen@itu.dk) <journalen@itu.dk>;

Rektorsekretariatet KU (rektorsekretariatet@adm.ku.dk) <rektorsekretariatet@adm.ku.dk>; RUC (ruc@ruc.dk) <ruc@ruc.dk>; SDU mailbox <sdu@sdu.dk>; AAU/ESDH-sekretariatet <aau@aau.dk>; Annika Yderstræde <ay@dkuni.dk>; Inie Nør Madsen <im@dkuni.dk>; Jesper Langergaard <jl@dkuni.dk>; Jonas Holst-Jensen <jj@dkuni.dk>; Lena Scottte <ls@dkuni.dk>; Martin Brølles Frederiksen <mbf@dkuni.dk>; Mikkel Zeuthen <mz@dkuni.dk>; Nikolaj Helm-Petersen <nhp@dkuni.dk>; Peter Dalby Larsen <pda@dkuni.dk>; Ruth Jacobsen <rj@dkuni.dk>; Sidsel Esther Ejrnæs <se@dkuni.dk>; Sofie Engelbrecht <eng@dkuni.dk>; Sofie Thaaagaard Hyllested <sth@dkuni.dk>; Time Klovborg Schou <tks@dkuni.dk>

Cc: Anders Boe Hauggaard <anders.boe.hauggaard@adm.ku.dk>; Carl-Christian Munk-Nielsen (KU) <carl.christian@adm.ku.dk>; Claus Nielsen DTU (direktor@adm.dtu.dk) <direktor@adm.dtu.dk>; Hans Halvorsen <HAHA@adm.ku.dk>; Henrik Karstbøl RUC <hka@kadk.dk>; Henrik Leonhardt RUC (hl@ruc.dk) <hl@ruc.dk>; Jacob Steen Møller <jism@adm.dtu.dk>; Karsten Skettrup <kks@sd.u.dk>; Lars Miltens <lmi@adm.au.dk>; Lene Theresa Jepsen (RUC) <leneti@ruc.dk>; Lisbeth Røgind <lr.cs@cbs.dk>; Mogens Juul Møller <mjm@adm.aau.dk>; Peter Dalby Larsen <pda@dkuni.dk>; Tina Kolding Feldthusen ITU (tkf@itu.dk) <tkf@itu.dk>; Torben Holm RUC (torben.holm@kadk.dk) <torben.holm@kadk.dk>; ADM esdh-sekretariat <esdh-sekretariat@adm.aau.dk>

Emne: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CFBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642)

Danske Universiteter

Universities Denmark

J.nr. 16/49345/184
Den 27. oktober 2016
NHP

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Almene boliger
Slotholmsgade 10
1216 København K

14. november 2016
nirav

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har den 27. oktober 2016 sendt ovennævnte lovforslag i høring.

DTU finder, at lovforslaget lægger op til en snæver udvidelse af kommunernes mulighed for at anvise ungdomsboliger til udvekslingsstuderende.

DTU ser generelt positivt på tiltag, der fremmer forholdene for udvekslingsstuderende. Tilvejebringelse af passende boliger har meget væsentlig betydning for de danske universiteters muligheder for at indgå aftaler om udveksling af studerende med stærke udenlandske universiteter. Udenlandske udvekslingsstuderendes adgang til boliger under ophold på danske universiteter har således direkte betydning for, at de danske universiteter kan sende en stor del af deres studerende på udlandsophold under uddannelsen.

DTU har omfattende udveksling af studerende med førende universiteter verden over. Universiteter som California Institute of Technology, Johns Hopkins University, ETH Zürich, EPFL Lausanne, TU Munich, National University of Singapore, University of British Columbia, KAIST, Tsinghua University, Tokyo Institute of Technology, University of Queensland, Technion Israel Institute of Technology. En lang række yderligere absolutte topuniversiteter i verdens førende økonomier sender også dygtige udvekslingsstuderende til DTU. Alt sammen med det resultat, at DTU-studerende får mulighed for at supplere deres DTU-uddannelser med et gratis udvekslingsophold på disse fremragende universiteter.

DTU har i 2016 ca. 800 udvekslingsstuderende og ca. 2000 internationale studerende, der gennemfører en hel uddannelse på DTU. Dette antal forventes at fortsætte med at stige for 2017. DTU er på nuværende tidspunkt kendt og anerkendt af dygtige studerende uden for landets grænser og betragtes af førende udenlandske universiteter som et meget attraktivt partneruniversitet. For at fastholde denne ekstremt positive udvikling og position, er det nødvendigt for DTU, at der i videst mulig udstrækning kan stilles boliger til rådighed for internationale studerende – udvekslingsstuderende såvel som internationale full degree studerende.

Udover at tilstedeværelsen af internationale studerende er en forudsætning for udsendelse af danske studerende, så ligger der en massiv økonomisk gevinst for det danske samfund i at rekruttere internationale studerende og fastholde dem på det danske arbejdsmarked efter deres

uddannelsesophold i Danmark. Rapporten, "Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU" fra oktober 2013 (vedlagt som bilag), opstiller et samfundsøkonomisk regnskab, der viser, at DTU's udvekslingsstuderende er omkostningsneutrale for det danske samfund, mens de internationale full-degree studerende på DTU genererer et betydeligt overskud på knap 600.000 kr. pr. studerende til det danske samfund. På nuværende tidspunkt er over 60 % af de internationale dimittender fra DTU fortsat i Danmark 1 år efter dimission og langt de fleste er i relevant beskæftigelse. Dertil kommer, at de internationale studerende også er relevante som kandidater til beskæftigelse i danske virksomheder, der opererer i andre lande, herunder ikke mindst de internationale studerendes hjemlande.

Det er således værdiskabende for de danske studerende, de danske uddannelsesinstitutioner, de danske virksomheder og det bredere danske samfund, at der arbejdes for optimale vilkår for internationale studerende, herunder boliggaranti. I modsat fald risikerer Danmark at blive forbigået i forhold til andre lande, når internationale studerende og udenlandske universiteter skal vælge universitet.

DTU ser derfor gerne, at begrænsningerne i kommunernes mulighed for i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og boligorganisationerne at anvise boliger til internationale studerende fjernes helt. Kommunerne er sammen med de lokale uddannelsesinstitutioner og boligorganisationer utvivlsomt de bedst egnede til at vurdere, hvordan boligmassen i den enkelte kommune fordeles mest hensigtsmæssigt til internationale studerende – udvekslingsstuderende såvel som full-degree studerende, hvorfor beslutningskompetencen i fuldt omfang bør lægges over på kommunerne, de lokale uddannelsesinstitutioner og boligorganisationer.

Yderligere foreslås det, at termen "udvekslingsstuderende" erstattes med "internationale studerende" eller "udenlandske studerende", da internationale/udenlandske studerende, der tager en hel uddannelse i Danmark, er en lige så vigtig og legitim gruppe af boligsøgende som udvekslingsstuderende, hvis værdi for det danske samfund er mindst lige så stor som udvekslingsstuderendes. Lovgivningen bør derfor fokusere på den bredde gruppe af internationale/udenlandske studerende.

Som det gerne skulle fremgå af ovenstående, finder DTU, at lovforslaget i langt højere grad bør udvide kommunens mulighed for at fordele ungdomsboligmassen i samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner og boligorganisationer.

DTU stiller sig gerne til rådighed for yderligere dialog omkring ovenstående.

Med venlig hilsen

Claus Nielsen

Universitetsdirektør

Danmarks Tekniske Universitet

Oktober 2013

Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU

Sofie Bødker · Rasmus Højbjerg Jacobsen

CEBR

CENTRE FOR ECONOMIC AND BUSINESS RESEARCH

EN DEL AF COPENHAGEN BUSINESS SCHOOL

Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU*

25. oktober 2013

Forfattere:

Sofie Bødker

Rasmus Højbjerg Jacobsen

CEBR – Centre for Economic and Business Research

Copenhagen Business School

PorcelænsHAVEN 16A, DK-2000 Frederiksberg

T: +45 3815 3494

W: www.cebr.dk

* Denne rapport er udarbejdet for Danmarks Tekniske Universitet. Fortolkninger og konklusioner i rapporten er udelukkende forfatterens ansvar. De udtrykker ikke nødvendigvis synspunkter hos Danmarks Tekniske Universitet.

Indhold

Opgaven	4
Sammenfatning.....	6
1 Indledning	9
2 Data og beskrivende statistik.....	11
2.1 Datagrundlag	11
2.2 Beskrivende statistik for analysepopulationen	13
2.3 Internationale studerende, der bliver i Danmark.....	15
3 Samfundsøkonomisk analyse	21
3.1 Cost-benefit analysen	21
4 Konklusion	29
5 Appendix.....	31

Opgaven

CEBR har i perioden februar-oktober 2013 gennemført dette projekt finansieret af Danmarks Tekniske Universitet (DTU). Projektet har haft som formål at opstille og beregne et samlet samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU. Dette regnskab skal udover de direkte uddannelsesomkostninger også tage højde for, at nogle studerende vælger at blive i Danmark efter studierne og derfor bidrager til det danske samfund.

Projektet har undervejs været fulgt af en gruppe af personer. Forfatterne vil gerne takke Dan Jensen, John Sarborg Pedersen og Thomas Overgaard Jensen fra DTU samt Jóannes Jacobsen og Henrik Barslund Fosse fra CEBR for mange nyttige kommentarer. Enhver tilbagebleven fejl er dog alene forfatternes ansvar.

Frederiksberg, oktober 2013.

Sammenfatning

En af de store udfordringer, den danske velfærdsstat står overfor i fremtiden, er manglen på arbejdskraft. Den demografiske udvikling indebærer, at der i fremtiden bliver færre personer i arbejdsstyrken til at forsørge flere udenfor arbejdsstyrken. Dette har stor betydning for finansieringen af fremtidens velfærdsstat (se fx Det Økonomiske Råd, 2013).

I den forbindelse nævnes immigration og fastholdelse af højtuddannet arbejdskraft ofte. Det er før dokumenteret, at højtuddannede indvandrere er en stor gevinst for det danske samfund (se CEBR, 2011¹), og det er en nærliggende tanke at kunne "importere" en del af den arbejdskraft, der er brug for i fremtiden.

En hidtil udokumenteret faktor i denne debat er, hvorvidt de internationale studerende ved de danske universiteter kan spille en rolle i dette regnskab, og dermed udgøre en af løsningerne på den fremtidige mangel på arbejdskraft. Ofte nævnes de internationale studerende som en udgift for de danske universiteter, men denne konklusion er mangelfuld, hvis der ikke tages højde for, at nogle af disse studerende bliver i Danmark efter deres uddannelse og dermed bidrager til det danske samfund i form af produktiv indsats og skatteindbetalinger mv.

Denne rapport indeholder et samfundsøkonomisk regnskab for de internationale studerende ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU), hvor dette aspekt netop inddrages. Til analysen benyttes oplysninger om internationale studerende ved DTU som kobles sammen med Danmarks Statistiks registerdata. I rapporten skelnes mellem to typer af internationale studerende ved DTU:

- *Udvekslingsstuderende*, der læser på DTU i forbindelse med en udvekslingsaftale. Disse studerende er typisk bachelor-studerende som læser på DTU i 1-2 semestre.

¹ Rasmus Højbjerg Jacobsen, Martin Junge og Jan Rose Skaksen: "Højtuddannede indvandreres bidrag til det danske samfund", CEBR-rapport 2011.

- *Full-degree studerende*, der læser på DTU for at tage en grad. Disse studerende er kandidatstuderende ved DTU og tager således en fuld kandidatuddannelse.

I rapporten beregnes en cost-benefit analyse på de to typer af internationale studerende, der færdiggør deres ophold ved DTU i perioden 2002-2006. Grundlæggende beregner cost-benefit analysen, hvorvidt den andel af studerende, der bliver i Danmark efter deres DTU-ophold, kan betale for de samlede uddannelsesomkostninger for de internationale studerende via den produktive indsats, de lægger i de danske virksomheder. Til dette benyttes historiske oplysninger på individ-niveau fra Danmarks Statistiks registerdata om indkomst, brug af offentlige ydelser, skatteindbetalinger samt uddannelsesudgifter.

Analysen viser, at DTU's udvekslingsstuderende er udgiftsneutrale for det danske samfund, når der tages højde for, at en del af disse bliver i landet efter deres ophold. Dette resultat indebærer, at den relativt lille andel af udvekslingsstuderende, der bliver i Danmark (knap 9%) genererer nok overskud til det danske samfund til at betale for de samlede uddannelsesudgifter for de udvekslingsstuderende. Yderligere viser resultaterne, at de full-degree studerende ved DTU genererer et overskud på knap 600.000 kr. pr. studerende til det danske samfund.

Resultaterne viser endvidere, at det koster omkring 200.000 kr. at uddanne en full-degree studerende til ingeniør. Dette udgør 1/7 af udgifterne ved at uddanne en dansk ingeniør, som er i omegnen af 1,4 mio. kr. Dette indebærer også, at der skal tilsvarende kortere tid til, før disse udgifter er betalt tilbage. Hvis man kan formå at fastholde de internationale studerende i Danmark blot få år ekstra i forhold til i dag, kan de vise sig at være en endog rigtig god forretning for Danmark, i lyset af de kommende udfordringer i forhold til manglen på arbejdskraft.

Resultaterne peger således på, at der ligger en potentiel massiv økonomisk gevinst for det danske samfund i at rekruttere og fastholde internationale studerende på det danske arbejdsmarked efter deres uddannelsesophold i Danmark. Dette er i overensstemmelse med

andre analyser (se eksempelvis CEBR, 2011²), som påpeger den store økonomiske gevinst ved immigration af højtuddannede indvandrere som arbejdskraft i Danmark.

Resultaterne i rapporten vurderes at være et *nedre estimat* for det sande samfundsøkonomiske regnskab for de internationale studerende ved DTU, da en række parametre, der kan påvirke resultaterne positivt, ikke er inkluderet eller kvantificeret. De vigtigste parametre er:

- Indirekte skatter (såsom moms og punktafgift).
- Privatforbruget for de internationale studerende og den tilhørende multiplikatoreffekt af dette.
- Brandingen af Danmark som uddannelsesland.

Samlet set peger resultaterne på, at der er en stor potentiel økonomisk gevinst for det danske samfund, hvis man er i stand til at fastholde en større andel af de internationale studerende i Danmark efter deres studieophold. Det er derfor vurderingen, at de internationale studerende kan spille en vigtig rolle i debatten om den fremtidige mangel på arbejdskraft i Danmark.

² Rasmus Højbjerg Jacobsen, Martin Junge og Jan Rose Skaksen: "Højtuddannede indvandreres bidrag til det danske samfund", CEBR-rapport 2011.

1 Indledning

En af de store udfordringer, den danske velfærdsstat står overfor i fremtiden, er manglen på arbejdskraft. Den demografiske udvikling indebærer, at der i fremtiden bliver færre personer i arbejdsstyrken til at forsørge flere udenfor arbejdsstyrken. Dette har stor betydning for finansieringen af fremtidens velfærdsstat (se fx Det Økonomiske Råd, 2011).

I den forbindelse nævnes immigration og fastholdelse af højtuddannet arbejdskraft ofte. Det er før blevet kortlagt, at højtuddannede indvandrere er en stor gevinst for det danske samfund (se CEBR, 2011³), og det er en nærliggende tanke at kunne "importere" den arbejdskraft, der er brug for i fremtiden.

En hidtil uset faktor i denne debat er, hvorvidt de internationale studerende ved de danske universiteter kan spille en rolle i dette regnskab og dermed udgøre en af løsningerne på den fremtidige mangel på arbejdskraft. Ofte nævnes de internationale studerende som en udgift for de danske universiteter, men denne konklusion er mangelfuld, hvis der ikke tages højde for, at nogle af disse studerende rent faktisk vælger at blive i Danmark efter deres uddannelse og dermed bidrager til det danske samfund i form af skatteindbetalinger mv.

Denne rapport opstiller et samfundsøkonomisk regnskab for de internationale studerende ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU), hvor dette aspekt netop inddrages. Til analysen benyttes oplysninger om internationale studerende ved DTU som kobles sammen med Danmarks Statistiks registerdata. Analysen udføres på to typer af internationale studerende:

- *Udvekslingsstuderende*, der læser på DTU i forbindelse med en udvekslingsaftale. Disse studerende er typisk bachelor-studerende som læser på DTU i 1-2 semestre.

³ Rasmus Højbjerg Jacobsen, Martin Junge og Jan Rose Skaksen: "Højtuddannede indvandreres bidrag til det danske samfund", CEBR-rapport 2011.

- *Full-degree studerende*, der læser på DTU for at tage en grad. Disse studerende er kandidatstuderende ved DTU og tager således en fuld kandidatuddannelse.

Datagrundlaget for cost-benefit-analysen udgøres af de internationale studerende, der færdiggjorde deres DTU-ophold i perioden 2002-2006.

Rapporten er opbygget således: Afsnit 2 indeholder en beskrivende analyse af de internationale studerende ved DTU, som færdiggjorde deres DTU-ophold i perioden 2002-2006. Afsnit 3 udregner et samfundsøkonomisk regnskab for de internationale studerende. Afsnit 4 indeholder konklusionen, og Afsnit 5 udgør rapportens appendiks.

2 Data og beskrivende statistik

Dette afsnit indeholder en beskrivelse af datagrundlaget for analysen i de efterfølgende afsnit. I denne rapport skelnes mellem to grupper af internationale studerende:

- *Udvekslingsstuderende*, der læser på DTU i forbindelse med en udvekslingsaftale. Disse studerende er typisk bachelorstuderende som læser på DTU i 1-2 semestre.
- *Full-degree studerende*, der læser på DTU for at tage en grad. Disse studerende er kandidatstuderende ved DTU og tager således en fuld kandidatuddannelse.

I analysen er de to grupper af studerende holdt adskilt. Dette betyder, at selvom en udvekslingsstuderende vælger at læse videre som full-degree studerende efter sit udvekslingsophold, så indgår han stadig kun i gruppen af udvekslingsstuderende. Dette er for at undgå forvirring og ikke mindst for at holde de to gruppers resultater så "rene" og adskilte som muligt.

2.1 Datagrundlag

Data til analysen stammer fra henholdsvis DTU og Danmarks Statistiks registerdata, som kobles sammen. Data fra DTU indeholder oplysninger om samtlige udvekslingsstuderende samt full-degree studerende i perioden 2002-2010 med information om beståede fag på DTU, nationalitet, karakter samt antal ECTS-point taget på DTU.

Danmarks Statistiks registerdata indeholder detaljerede oplysninger om befolkningen. Til denne analyse gøres der især brug af to datakilder: befolkningsstatistikken og skatteregisteret⁴. Fra befolkningsstatistikken fås oplysninger om køn, alder og familieforhold samt oplysninger om ind- og udvandring. Fra skatteregisteret bruges oplysninger om skat, modtagelse af overførselsindkomster mv.

⁴ Herudover benyttes i mindre omfang indkomstregistre, uddannelsesregistre og sundhedsregistre, der angiver brug af offentlige ydelser såsom antal sengedage på hospital og antal ydelser i den primære sundhedssektor.

Populationen til analysen består af udvekslingsstuderende og full-degree studerende, der har afsluttet deres DTU-ophold i perioden 2002-2006. Årsagen til, at analysen ikke inkluderer studerende, som har færdiggjort deres DTU-ophold efter 2006, er, at oplysninger om individernes indkomst, skatteindbetalinger og brug af offentlige ydelser kun findes frem til 2010 i Danmarks Statistiks registre. Da det samfundsøkonomiske regnskab tager udgangspunkt i de studerendes udgifter og indtægter i forhold til den offentlige og private sektor (ud over udgifterne til deres uddannelse ved DTU) *efter* deres studieophold, er denne begrænsning nødvendig for at få et minimum af observationer. Eksempelvis har vi for de studerende, der færdiggør deres DTU-ophold i 2006, med den nævnte databegrænsning mulighed for at følge deres indtægter og udgifter for den offentlige sektor 4 år, efter deres studieophold er endt.

Endvidere skal det bemærkes, at det samfundsøkonomiske regnskab kun inkluderer studerende, der har fået karakteren 2 eller over. Dette skyldes et ønske om at afgrænse analysen til kun at omfatte studerende, der har været egentlig studieaktive på DTU.

2.2 Beskrivende statistik for analysepopulationen

Dette afsnit indeholder beskrivende statistik for analysepopulationen, som består af internationale studerende (både udvekslings- og full-degree studerende), der færdiggjorde deres DTU-ophold i perioden 2002-2006, og som har fået karakteren 2 eller derover.

Sammenlagt er der i denne periode 3.040 internationale studerende, som færdiggør deres DTU-ophold. TABEL 2.1 angiver karaktergennemsnit, gennemsnitligt antal beståede ECTS-point samt længde på udvekslingsopholdet for de to typer internationale studerende ved DTU.

TABEL 2.1 KARAKTER, ECTS, VARIGHED FOR OPHOLD PÅ DTU (GENNEMSNIT)

	Karakter	Beståede ECTS	Varighed for ophold på DTU	Antal
Full-degree studerende	7,7	119	29	609
Udvekslingsstuderende	7,6	33	9	2.431

Anm.: Varighed for ophold ved DTU er angivet i måneder og stammer fra DTU's data. Karakterer refererer til den gamle 13-skala, da det var denne, der var gældende i 2002-06.

Kilde: DTU og egne beregninger.

Af TABEL 2.1 ses det, at der er langt flere udvekslingsstuderende end full-degree studerende. Samlet set udgør de mere end 80 % af de studerende, der færdiggør deres DTU-ophold i denne periode.

Yderligere ses det, at der på visse parametre er stor forskel på de to typer internationale studerende. Dette er især tydeligt for den gennemsnitlige studieaktivitet samt varighed for DTU-opholdet for de to typer internationale studerende ved DTU. De full-degree studerende består i gennemsnit, hvad der svarer til ca. 2 studenterårsværk fordelt på omkring 30 måneders ophold. Til sammenligning er de udvekslingsstuderende betydeligt kortere tid på DTU. I gennemsnit består de, hvad der svarer til godt et halvt studenterårsværk fordelt på omkring 10 måneder ophold.

Betragtes de internationale studerendes geografiske tilknytning ses det, at de udvekslingsstuderende typisk kommer fra vestlige lande, jf. TABEL 2.2 nedenfor. Dette er ikke så overraskende, eftersom de fleste udvekslingsaftaler enten er indenfor EU/EØS eller Nordamerika. TABEL

2.2 viser endvidere, at mere end halvdelen af de full-degree studerende stammer fra ikke-vestlige lande. Der er således en mere "lige" fordeling mellem vestlige og ikke-vestlige lande for full degree studerende, hvilket vidner om, at DTU tiltrækker individer også fra lande og universiteter, der ikke har udvekslingsaftaler med DTU.

TABEL 2.2 ANDEL AF STUDERENDE FRA VESTLIGE/ OG IKKE-VESTLIGE LANDE

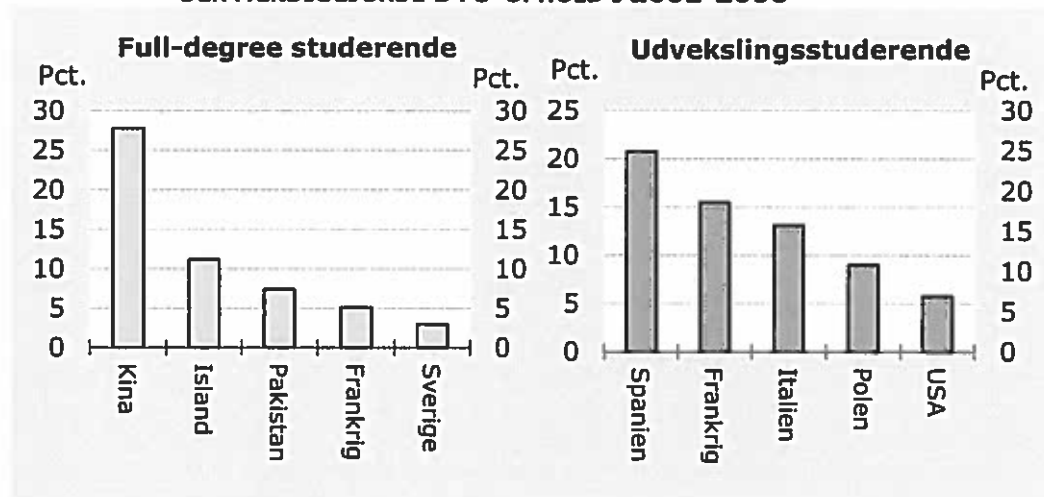
	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande
Full-degree studerende	56	44
Udvekslingsstuderende	12	88

Anm: Vestlige lande er defineret som alle EU-landene plus Andorra, Island, Lichtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Ikke-vestlige lande udgør alle øvrige lande.

Kilde: DTU og egne beregninger.

Herefter betragtes de 5 hyppigste nationaliteter for de to typer internationale studerende i FIGUR 2.1. Dette gøres for at undersøge, hvorvidt der er geografiske eller sprogmæssige forhold, der har betydning for, hvor de internationale studerende kommer fra.

FIGUR 2.1 5 HYPPIGSTE OPRINDELSESLANDE FOR INTERNATIONALE STUDERENDE, DER FÆRDIGGJORDE DTU-OPHOLD I 2002-2006

Kilde: DTU og egne beregninger.

Overordnet set bekræfter FIGUR 2.1 billedet fra TABEL 2.2. Således er der for de full-degree studerende en betydelig andel fra ikke-EU-lande, såsom Kina og Pakistan. Det hyppigste oprindelsesland for full-degree studerende er Kina, hvor mere end en fjerdedel kommer fra. På andenpladsen følger Island med godt 10 %, mens EU-landene

Frankrig og Sverige er nummer 4 og 5 på listen over full-degree studerendes oprindelseslande.

Det skal bemærkes, at det er DTU's indtryk, at antallet af kinesere, der studerer på DTU, er faldet markant efter indførslen af egenbetaling for uddannelse for individer udenfor EU/EØS/Norden d. 1. januar 2006.

For de udvekslingsstuderende afspejles billedet fra TABEL 2.2 ligeledes i FIGUR 2.1. Det ses således, at de 5 hyppigste nationaliteter blandt udvekslingsstuderende er vestlige, og kun USA skiller sig ud som ikke-europæisk. Endvidere ses det, at Sydeuropa (Spanien, Italien og Frankrig) udgør de tre hyppigste nationaliteter. Figuren tyder dermed ikke på, at sproglige fællesskaber har stor betydning for, hvorfra de studerende blandt de 5 hyppigste nationaliteter kommer fra.

2.3 Internationale studerende, der bliver i Danmark

Ved hjælp af Danmarks Statistiks registerdata er det muligt at følge de internationale studerende, som færdiggør deres DTU-ophold i 2002-2006, og som bliver i Danmark efter deres DTU-ophold er endt. Disse kan følges i registrene indtil år 2010 (som er det seneste tilgængelige år i Danmarks Statistiks registerdata), forudsat at de har et cpr-nr., dog kun indtil de evt. genudvandrere. TABEL 2.3 angiver andelen af de to typer internationale studerende, som bliver i Danmark.

TABEL 2.3 INTERNATIONALE STUDERENDE I 2002-2006

	Antal	Antal, der bliver året efter DTU
Full-degree studerende	609	368 (60 pct.)
Udvekslingsstuderende	2.413	216 (9 pct.)
Samlet	3.040	593 (17 pct.)

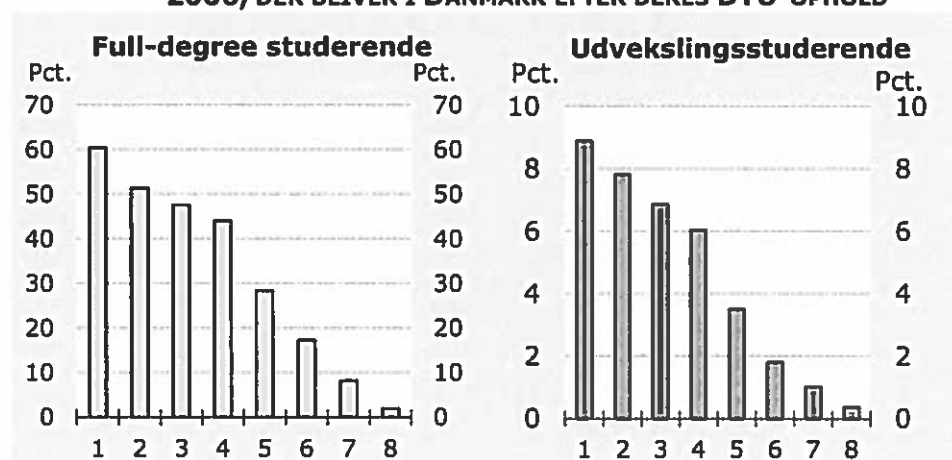
Anm.: Andelen af individer, der bliver i Danmark, ud af de respektive grupper er angivet i parentes.

Kilde: DTU, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Af TABEL 2.3 fremgår det, at der af de 2.431 udvekslingsstuderende, som i perioden 2002-2006 færdiggør deres DTU-ophold, er knap 9 %, som bliver i Danmark året efter deres DTU ophold er endt. Til sammenligning er der i samme periode 609 full-degree studerende,

som færdiggør deres ophold ved DTU, hvoraf godt 60 % fortsat er i Danmark efter endt studieophold. FIGUR 2.2 angiver andelen af disse to typer af internationale studerende, som bliver i Danmark i årene efter deres DTU-ophold er endt. Den vandrette akse angiver år efter opholdet ved DTU er ovre, og søjlerne angiver andel af det samlede antal studerende i perioden.

FIGUR 2.2 ANDEL AF INTERNATIONALE STUDERENDE VED DTU 2002-2006, DER BLIVER I DANMARK EFTER DERES DTU-OPHOLD

Anm.: Den vandrette akse angiver året efter deres udvekslingsophold er færdiggjort.

Kilde: DTU, Danmarks Statistik og egne beregninger.

FIGUR 2.2 viser, at der er en stor andel af de full-degree studerende, der bliver i flere år efter deres ophold på DTU er endt. Ved udregningen af andelen i FIGUR 2.2 er der ikke taget eksplicit højde for, at en del af de udvekslingsstuderende vælger at læse videre på DTU som en del af deres kandidatuddannelse⁵. Som nævnt ovenfor forbliver disse dog i gruppen af udvekslingsstuderende.⁶

Det er værd at bemærke, at det seneste år med tilgængelige data fra Danmarks Statistik er 2010. Dette indebærer, at en del af individerne sagtens kan være blevet i Danmark længere end vores datagrundlag (og FIGUR 2.2) giver indtryk af. Dette fænomen kaldes for højrecensoreret data. Medianen for begge grupper af internationale

⁵ Der er 108 udvekslingsstuderende ud af de 216, der bliver året efter deres DTU-ophold, som læser videre på DTU.

⁶ I denne opgørelse medtages også personer, der udvander året efter deres DTU-ophold for derefter at genindvandre nogle år efter. Der er dog tale om et relativt lille antal personer.

studerendes ophold i Danmark efter DTU-opholdet er 4 år, hvilket yderligere er en indikation på, at data er højrecensoreret.

Hernæst betragtes fordelingen af køn og alder for de to typer af internationale studerende, der bliver i Danmark i året, efter deres DTU-ophold er endt. Dette er angivet nedenfor i TABEL 2.4.

TABEL 2.4 KØN OG ALDER FOR DE INTERNATIONALE STUDERENDE, DER BLIVER ÅRET EFTER DERES DTU-OPHOLD, PCT.

	Full-degree studerende	Udvekslingsstuderende
Mand	71	67
Kvinde	29	33
Alder		
20-24 år	13	63
25-29 år	56	36
30-34 år	21	-
35+ år	11	-

Anm.: Manglende værdier skyldes at antallet af individer er for småt til at publicere, jf. Danmarks Statistiks anonymitetsprincip.

Kilde: DTU, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Det ses, at det overvejende er mænd, der bliver i Danmark, hvilket er tilfældet for både de udvekslingsstuderende og de full-degree studerende.

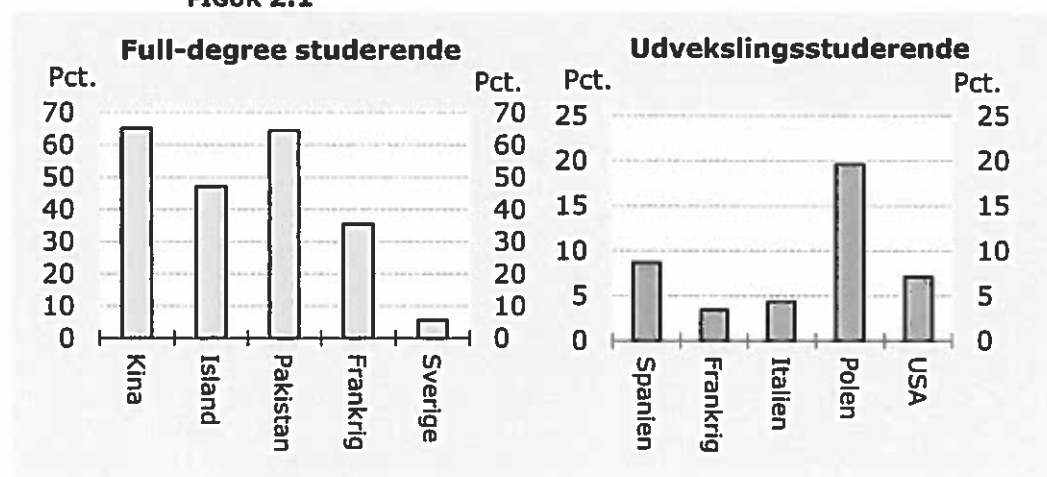
For de udvekslingsstuderende er det typisk yngre individer, der bliver. Til sammenligning er der mere spredning i aldersfordelingen af, hvem der bliver for de full-degree studerende; dog er der stadig overvægt af yngre individer, som bliver. Dette er ikke overraskende, eftersom studerende på de videregående uddannelser for langt de flestes vedkommende er under 30 år. Forskellen i aldersspredningen mellem udvekslingsstuderende og de full-degree studerende er heller ikke overraskende; De fleste udvekslingsstuderende læser på bachelor-delen på DTU, mens de full-degree studerende læser på kandidatdelen, hvorfor disse i gennemsnit må forventes at være ældre.

I det følgende ses på de mulige faktorer, der har betydning for, hvorvidt individerne vælger at blive i Danmark efter deres ophold på DTU er færdiggjort. Først betragtes det, hvor stor en andel af studerende fra de 5 hyppigste lande fra FIGUR 2.1, der bliver i Danmark året efter deres DTU-ophold. Herefter ser vi på, om der er

tegn på at individers tilknytning til arbejdsmarkedet har en betydning for, hvorvidt de bliver i Danmark efter deres DTU-ophold.

FIGUR 2.3 angiver andelen af individer fra de 5 hyppigste lande fra FIGUR 2.1, der bliver i Danmark året efter deres DTU-ophold

FIGUR 2.3 ANDEL AF INTERNATIONALE STUDERENDE, DER BLIVER I DANMARK ÅRET EFTER DTU-OPHOLD FOR DE 5 HYPPIGSTE OPRINDELSESLENDE FRA FIGUR 2.1

Kilde: DTU, Danmarks Statistik og egne beregninger.

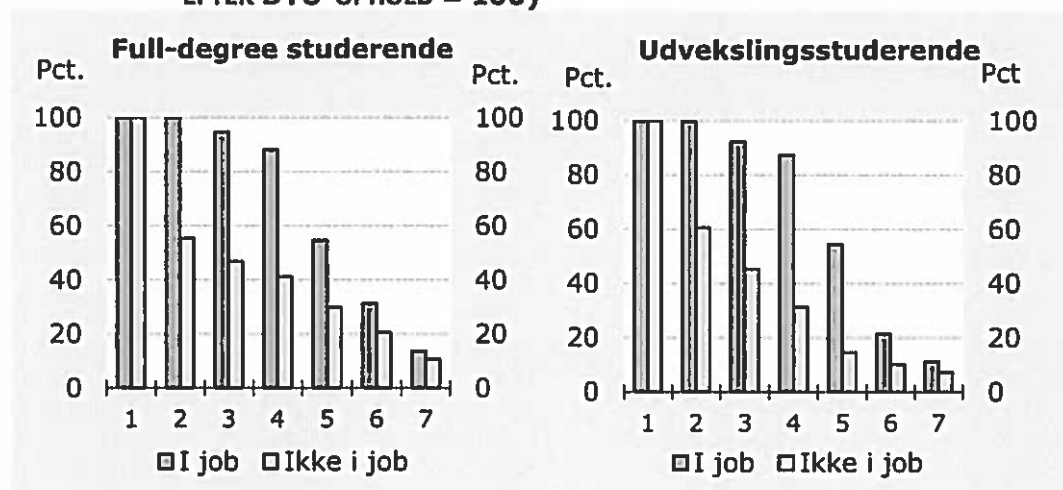
Først betragtes figuren for de full-degree studerende. Det ses, hvorledes mere end to tredjedele af de kinesere, der læser på DTU, bliver året efter deres DTU-ophold er endt, hvilket er en meget høj andel. Ligeledes er andelen af pakistanere, som bliver i Danmark, tilsvarende høj. Til sammenligning bliver to femtedele af islændingene, og for franskmændene er denne andel godt 30 %.

For de udvekslingsstuderende er andelen af polakker, der bliver året efter deres DTU-ophold næsten en femtedel. Dette kan indikere, at der er en geografisk effekt af, hvorfor individer bliver. At andelen for udvekslingsstuderende er så lavt sammenlignet med de full-degree studerende er ikke overraskende. Sammenlagt er det godt 60 % af de full-degree studerende, der bliver i Danmark hvorimod det kun er omkring 9 % af de udvekslingsstuderende, der bliver.

Herudover betragtes, hvorvidt der er en sammenhæng mellem de individer, der bliver i Danmark, og deres tilknytning til det danske

arbejdsmarked. FIGUR 2.4 viser andelen af individer, der bliver, fordelt efter, hvorvidt de har fuldtidsjob året efter deres DTU-ophold.

FIGUR 2.4 INDEX OVER INTERNATIONALE STUDERENDE, DER BLIVER I DANMARK, FORDELT EFTER FULDTIDSLJOB ELLER EJ ÅRET EFTER DTU-OPHOLD (ÅR 1 EFTER DTU-OPHOLD = 100)

Anm.: Den vandrette akse angiver antal år, individerne er i Danmark efter DTU. For full-degree studerende er der 227 individer med job året efter DTU og antallet uden job er 141. For de udvekslingsstuderende er der 79 med job året efter DTU og 137 uden.

Kilde: DTU, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Tallene i figuren er normaliseret, således at andelen, der er blevet et år efter, for alle grupper er sat til 100. Dette er gjort for at kunne sammenligne, hvor stor en andel af individer med og uden job, der stadig er i landet efter nogle år. Eksempelvis er der for de full-degree studerende knap 60 % af de individer, der havde job året efter DTU-opholdet, stadig i landet 5 år efter deres DTU-ophold. Til sammenligning er der kun knap 30 % af de individer, der ikke havde job året efter deres DTU-ophold, tilbage. FIGUR 2.4 viser således sammenhængen mellem at have fuldtidsjob året efter DTU-opholdet og genudvandring.

For de full-degree studerende ses det, at individer med fuldtidsjob har en tendens til at forblive i Danmark sammenlignet med individer, der ikke har fuldtidsjob. For individer med job året efter DTU-opholdet er der stadig godt 80 % i Danmark 4 år efter DTU-opholdet. For individer uden fuldtidsjob året efter DTU-opholdet er denne andel kun godt 40 %.

For de udvekslingsstuderende er billedet det samme som for de full-degree studerende. Det ses således, at mere end 80 % af individerne med fuldtidsjob året efter udveksling, er i Danmark 4 år efter deres udvekslingsophold. Til sammenligning er omkring 30 % af individerne uden fuldtidsjob året efter udveksling stadig i Danmark 4 år efter.

Grundlæggende indikerer FIGUR 2.4 dog klart, at individer med fuldtidsjob året efter deres DTU-ophold, har en tendens til at blive længere i Danmark, hvorimod dem uden fuldtidsjob i året efter deres DTU-ophold har højere tendens til at genudvandre. Dette er tilfældet for begge grupper af internationale studerende.

Opsamling på den beskrivende analyse

Dette afsnit har beskrevet en række forskellige karakteristika ved de internationale studerende, som færdiggjorde deres ophold ved DTU i perioden 2002-2006. For disse kan opsummeres:

- 4 ud af de 5 hyppigste nationaliteter blandt de udvekslingsstuderende stammer fra EU. For de full-degree studerende er billedet mere blandet, blandt andet stammer mere end en fjerdedel af disse studerende fra Kina.
- Godt 60 % af de full-degree studerende bliver i Danmark året efter deres DTU-ophold er endt. For de udvekslingsstuderende er denne andel omkring 9 %. Endvidere viser den beskrivende statistik at mange af disse internationale studerende bliver i flere år efter deres DTU-ophold er endt.
- I gennemsnit er de udvekslingsstuderende, der bliver i Danmark efter deres DTU-ophold, yngre sammenlignet med de full-degree studerende, der bliver i Danmark. Dette skyldes især, at de udvekslingsstuderende læser på bachelor-delen på DTU, mens de full-degree studerende læser på kandidat-delen.
- Der synes at være en sammenhæng mellem arbejdsmarkeds-tilknytning og hvor længe individerne bliver i Danmark, således at de personer, der har et fuldtidsjob året efter afslutningen af deres DTU-ophold, har større tendens til at blive længere i Danmark end dem, der ikke har et fuldtidsjob.

3 Samfundsøkonomisk analyse

I dette afsnit beregnes det samfundsøkonomiske regnskab (cost-benefit-analyse) for nettoeffekten af de internationale studerende ved DTU. Den følgende cost-benefit-analyse er beregnet ud fra et gennemsnitligt forløb for de to typer af internationale studerende, og baserer sig på historiske oplysninger på individniveau fra Danmarks Statistiks registerdata om indtægter og udgifter for den offentlige og den private sektor.

At analysen baserer sig på historiske gennemsnitlige tal fra Danmarks Statistik betyder, at cost-benefit-analysen er meget robust. Omvendt er der en række parametre, som ikke er kvantificeret og derfor ikke indgår i analysen. Dette betyder, at resultaterne fra cost-benefit-analysen skal ses som et *nedre estimat* for den samlede samfundsøkonomiske nettoeffekt for af internationale studerende ved DTU.

3.1 Cost-benefit analysen

For hver af de to typer af internationale studerende beregnes cost-benefit-analysen som en gennemsnitlig nettoeffekt pr. studerende. Det antages, at individerne følger det gennemsnitlige forløb for de to typer af internationale studerende i forhold til både uddannelsesforløb og forbliven i Danmark givet ved hhv. TABEL 2.1 og FIGUR 2.2 i forrige afsnit.

Dette indebærer, at det antages, at godt 60 % af de full-degree studerende er i Danmark året efter deres DTU-ophold, og at der ligeledes er knap 30 %, der stadig er i Danmark 5 år efter deres DTU-ophold. Til sammenligning vil der være knap 9 % af de udvekslingsstuderende, der bliver i Danmark året efter deres DTU-ophold, og kun godt 3 %, der stadig er i Danmark efter 5 år.

Udgifter og indtægter i cost-benefit-analysen

Cost-benefit-analysen medregner indtægter og udgifter for både den offentlige og den private sektor. Samlet set kan cost-benefit-analysen betragtes som en beregning af, hvorvidt den gennemsnitlige produktive indsats, de internationale studerende lægger i de danske virksomheder, kan betale deres gennemsnitlige udgifter til

uddannelsen på DTU samt det gennemsnitlige forbrug af offentlige indkomst- og serviceydelser.

I det følgende er samtlige udgifter og indtægter beregnet i 2010-niveau for at gøre tallene så sammenlignelige og aktuelle som muligt. For både de udvekslingsstuderende og de full-degree studerende findes de gennemsnitlige historiske tal om udgifter og indtægter for hvert år efter deres DTU-ophold via Danmarks Statistiks registre. De gennemsnitlige historiske tal for udgifter og indtægter varierer mellem udvekslingsstuderende og full-degree studerende, se appendiks. Princippet bag cost-benefit-analysen består i at vægte oplysningerne om udgifter og indtægter med antallet af individer, der er tilbage de pågældende år, jf. FIGUR 2.2 i forrige afsnit for derefter at aggregere tallene. Ved at gennemføre denne vægtning af tallene opnås, at resultatet kan opfattes som det samlede regnskab for en "gennemsnitlig studerende".

Den private sektor

For den private sektor opgøres indtægterne som den gennemsnitlige produktive indsats, de to typer af internationale studerende lægger i de danske virksomheder pr. år efter deres DTU-ophold. Denne måles ved deres reale årlige bruttoindkomst, hvilket er standard indenfor økonomisk teori, hvor det antages at lønniveauet afspejler værdien af individernes produktive indsats.

Udgifterne for den private sektor udgøres af skattebetalingen, individerne skal betale til den offentlige sektor.

Den offentlige sektor

De offentlige indtægter i forbindelse med individerne stammer fra den gennemsnitlige kildeskatteindbetaling pr. år efter deres DTU-ophold. Der ses således bort fra indtægter fra indirekte skatter i denne analyse (såsom punktafgifter og moms).

Udgifterne for den offentlige sektor inddeles i to typer: Udgifterne forbundet med de studerendes ophold ved DTU, og udgifterne forbundet med brug af offentlige ydelser for de individer, der bliver i Danmark. Sidstnævnte udgifter er opgjort i hhv. overførsels-

indkomster og diverse serviceydelser såsom lægebesøg og antal sengedage på hospitalerne.

De offentlige udgifter i forbindelse med ophold ved DTU opgøres ved hjælp af STÅ-taksterne for 2010, der angiver omkostningerne forbundet med individers studieaktivitet målt i ECTS-point. Det skal bemærkes, at udgifterne til uddannelse af de to typer internationale studerende i denne analyse tilfalder den offentlige sektor fuldt og helt. Dette er på trods af, at der er en del af de full-degree studerende, der selv skal betale for deres uddannelse ved DTU⁷. Årsagen til, at samtlige uddannelsesudgifter inkluderes i analysen, er, at vi ønsker at beregne en så "ren" cost-benefit analyse som muligt. Dette opnås bedst ved at gøre beregningen uafhængig af andelen af internationale studerende, der selv skal betale for uddannelsen. Dette er ud fra vurderingen om, at denne andel er svingende pga. skift i reglerne på området.

I gennemsnit består de full-degree studerende i denne periode, hvad der svarer til 119 ECTS-point på DTU, og de udvekslingsstuderende består i gennemsnit 33 ECTS-point, se TABEL 2.1. Dertil kommer udgifterne forbundet med de udvekslingsstuderende, der læser videre på DTU efter deres udveksling er ophørt. Dette bliver vægtet med andelen af udvekslingsstuderende, der læser videre. Denne andel udgør godt 4%⁸ af det samlede antal udvekslingsstuderende, der færdiggør deres DTU-ophold i denne periode. I gennemsnit består disse individer 105 ECTS-point på DTU.

Udgifterne i forbindelse med brug af offentlige serviceydelser stammer fra oplysninger på individniveau om antal lægebesøg og antal sengedage på hospitalerne. Udgifterne til overførselsindkomster stammer ligeledes fra oplysninger på individniveau om modtagelse af dagpenge og kontanthjælp.

⁷ Studerende fra lande udenfor EU/EØS/Norden skal selv betale for deres uddannelse ved DTU, når de ikke læser i forbindelse med en udvekslingsaftale.

⁸ Som før nævnt er der 108 udvekslingsstuderende i denne periode, der vælger at læse videre på DTU som full-degree studerende.

Resultat af cost-benefit-analysen

Resultaterne af cost-benefit-analyserne er angivet i TABEL 3.1 og er som før nævnt opgjort i 2010-priser pr. type studerende.

TABEL 3.1 COST-BENEFIT-REGNSKAB PR. STUDERENDE, 1000 KR.

	Udvekslings- studerende	Full-degree studerende
<i>Private sektor</i>		
Bruttoindkomst	64	812
Skattebetaling	-21	-289
I alt, Private sektor	43	522
<i>Offentlige sektor</i>		
Skat	21	289
Overførselsindkomster	-1	-17
Offentlige serviceydelser	-2	-29
Uddannelsesomkostninger DTU	-61	-196
I alt, Offentlige sektor	-43	47
Netto	0	569

Anm: Analysepopulationen er internationale studerende, der færdiggør deres ophold ved DTU i årene 2002-2006. Disse følges via Danmarks Statistiks registre i årene efter deres DTU-ophold og indtil de eventuelt udvander. Perioden for beregninger er 2003-2010.

Kilde: DTU, Danmarks Statistik og egne beregninger.

TABEL 3.1 angiver det gennemsnitlige cost-benefit regnskab for de to typer af studerende, beregnet for perioden 2003-2010. I TABEL 5.1 i appendix fremgår de gennemsnitlige tal pr. år efter DTU-opholdet, som er benyttet til at beregne det samlede regnskab i TABEL 3.1. Bruttoindkomsten på 64.000 kr. for de udvekslingsstuderende skal således forstås som, at dette er hvad den gennemsnitlige udvekslingsstuderende samlet genererer af bruttoindkomst i den betragtede periode. De 64.000 kr. er et produkt af de gennemsnitlige bruttoindkomster pr. år efter DTU-opholdet fra TABEL 5.1 i appendix og den andel af studerende, der er tilbage i Danmark i de pågældende år, jf. FIGUR 2.2.

De øvrige tal i TABEL 3.1 er beregnet på tilsvarende måde.

Af TABEL 3.1 fremgår det, at DTU's udvekslingsstuderende i gennemsnit ikke udgør en omkostning for det danske samfund. Specifikt kan resultaterne for DTU's udvekslingsstuderende i

ovenstående fortolkes sådan, at den produktive indsats, de tilbageværende lægger på de danske arbejdspladser, er tilstrækkelig til at dække omkostningerne for uddannelse samt brug af offentlig service.

Resultaterne indikerer endvidere, at der er et potentiale for en stor økonomisk gevinst for det danske samfund, hvis det er muligt at rekruttere og fastholde flere af de udvekslingsstuderende. Analysen ovenfor er beregnet ud fra den andel på knap 9 % af de udvekslingsstuderende, der er blevet i Danmark året efter deres DTU-ophold. Hvis andelen, der bliver i Danmark, ved en målrettet indsats kan øges, vil dette entydigt betyde en forbedring af det samfundsøkonomiske regnskab.

Betragtes resultaterne for en gennemsnitlig full-degree studerende i den højre del af TABEL 3.1 ses det, at denne type studerende genererer et betydeligt overskud til det danske samfund, svarende til knap 600.000 kr. pr. person.

Samlet set viser resultaterne i TABEL 3.1 altså, at der er et betydeligt potentiale for en stor økonomisk gevinst for det danske samfund ved at rekruttere og fastholde flere af de internationale studerende. Dette er på linie med andre analyser, der viser at højtuddannede indvandrere udgør en stor økonomisk gevinst for det danske samfund (se eksempelvis CEBR (2011)⁹). Resultaterne peger således på, at opfattelsen af, at internationale studerende udelukkende udgør en udgift for de danske universiteter, ikke er retvisende.

Udgifter for danske ingeniører

Et interessant aspekt i denne sammenhæng er at sammenligne uddannelsesudgifterne for en færdiguddannet udenlandsk studerende med de samlede omkostninger for en dansker, der får samme uddannelse. Samlet set har en dansk DTU-kandidat kostet den offentlige sektor i omkring 1,4 mio. kr. den dag, han er færdig. Dette

⁹ Rasmus Højbjerg Jacobsen, Martin Junge og Jan Rose Skaksen: "Højtuddannede indvandreres bidrag til det danske samfund", CEBR-rapport 2011.

er, når udgifter til folkeskole, gymnasium og DTU er sammenlagt¹⁰. Til sammenligning har en færdiguddannet full-degree studerende kostet 196.000 kr., mens en færdiguddannet udvekslingstuderende, som fortsætter som full-degree studerende i gennemsnit har kostet 257.000 kr. Dette indebærer, at for samme beløb, som det koster at få en dansk ingeniør uddannet, kan man uddanne 7 udenlandske ingeniører. I en tid, hvor en fremtidig mangel på arbejdskraft har været på den politiske dagsorden i flere år, nævnes immigration og fastholdelse af højtuddannede indvandrere derfor ofte som et element i løsningen heraf.

Ud fra ovenstående cost-benefit-analyse ses det, at uddannelsesudgifterne til begge typer af internationale studerende er meget små og samlet set udgør 14 % for de full-degree studerende og godt 18 % for de udvekslingsstuderende (igen forudsat at disse læser videre som full-degree studerende efter deres udvekslingsophold) af udgifterne for danskere. Dette betyder også, at der skal tilsvarende kortere tid til, før disse udgifter er betalt tilbage igennem skatter og produktiv indsats på danske arbejdspladser. Hvis man kan formå at fastholde de internationale studerende i Danmark blot få år ekstra i forhold til i dag, kan de vise sig at være en endog rigtig god forretning for Danmark, i lyset af de kommende udfordringer i forhold til manglen på arbejdskraft.

Udeladte effekter

I ovenstående resultater er der en række faktorer, der ikke er medtaget eller kvantificeret, som peger i retningen af, at resultaterne i TABEL 3.1 formentligt er undervurderede, så begge typer af studerende giver et højere afkast til det danske samfund, end hvad der fremgår af TABEL 3.1. Resultaterne i TABEL 3.1 udgør derfor et *nedre estimat* af det virkelige samfundsøkonomiske overskud for de

¹⁰

Uddannelse	Samlet udgift	Kilde
Folkeskole 10 år	582.000	www.noegletal.dk
Gymnasie, 3 år	315.000	http://www.uvm.dk/Administration/Takstkatalog-og-finanslov/Takstkatalog?smarturl404=true
DTU, 5 år	483.000	http://fivu.dk/uddannelse-og-institutioner/videregaende-uddannelse/universiteter/okonomi/uddannelsesbevillinger/bevillinger-til-universitetsuddannelse
I alt	1.380.000	

internationale studerende. Nedenfor gennemgås disse udeladte effekter.

Datagrundlag

For det første er der en begrænsning i forhold til datagrundlaget. Dette går som før nævnt kun til og med 2010, hvorfor indtægter og udgifter for de individer, der er forblevet i Danmark efter 2010, ikke er medregnet. Dette taler for, at resultaterne ovenfor kan undervurdere den samlede gevinst for den offentlige sektor, da alt tyder på, at jo længere individerne er i Danmark, jo højere indtægter forekommer der. Endvidere er der tegn på, at omkring halvdelen af de udvekslingsstuderende, der bliver i Danmark, læser videre på DTU for at tage en grad. Hvis disse bliver i Danmark efter deres uddannelse – og ligner de øvrige full-degree studerende i mht. indtægter mv. – vil analysen yderligere undervurdere effekterne af denne synergi.

Indirekte skatter

For det andet er der i den samfundsøkonomiske analyse ikke inkluderet indtægter for den offentlige sektor i form af indirekte skatter såsom moms og punktafgifter. Dette indebærer yderligere, at resultaterne formentligt er undervurderede i forhold til hvad de virkeligt ville være.

Privat forbrug

For det tredje tages der i analysen ikke eksplicit højde for de internationale studerendes private forbrug og de afledte makroøkonomiske effekter heraf, hverken under eller efter deres DTU-ophold. Et studie fra Exeter University har kvantificeret dette for de internationale studerende ved deres universitet, og studiet peger på, at der er betydelige direkte og indirekte makroøkonomiske gevinster ved internationale studerende (se eksempelvis Oxford Economics, 2012)¹¹. At denne analyse ikke betragter de direkte og indirekte makroøkonomiske effekter af de internationale studerende taler yderligere for, at de sande samfundsøkonomiske effekter af de

¹¹Oxford Economics, April 2012: "The Economic Impact of the University of Exeter's International Students"

internationale studerende i virkeligheden er højere end hvad analysen tilsiger.

Branding af Danmark som "uddannelsesland"

For det fjerde kvantificeres den potentielle afledte effekt i form af branding af Danmark heller ikke i analysen. Formodentligt vil der være en positiv effekt i forbindelse med, at internationale studerende vender tilbage til deres respektive hjemlande og "reklamerer" for Danmark som uddannelsesland. Denne effekt er i sig selv svær at kvantificere, men effekten har formentligt betydning for det samlede antal internationale studerende i Danmark og ikke mindst antallet af full-degree studerende, som er meget værdifulde, jf. resultaterne ovenfor.

Danske studerende i udlandet

Endelig bør det nævnes, at der også er en enkelt udeladt effekt, der påvirker resultatet i den modsatte retning af de fire foregående, nemlig at de tabte indtægter for de danske udvekslingsstuderende, der vælger at blive i udlandet, ikke er medregnet. Imidlertid vil disse naturligt være af mindre størrelsesorden, end de indtægter, der genereres i Danmark, da der kun er cirka halvt så mange, der rejser ud, som der kommer ind.¹²

Samlet set tyder summen af de udeladte effekter på, at de resultater, der forekommer i den samfundsøkonomiske analyse, formodentlig er undervurderede. Således udgør resultaterne i forrige afsnit et *nedre estimat* i forhold til de samlede udgifter, det danske samfund har, i forbindelse med internationale studerende ved DTU. Dette indebærer, at der således formodentlig er en større gevinst forbundet med fatsholdelse og rekruttering af internationale studerende, end hvad resultaterne i TABEL 3.1 ellers viser.

¹² For hver 10 udvekslingsstuderende, DTU modtager, er der kun ca. 4 danske studerende, der rejser ud på tilsvarende måde. Den samlede effekt afhænger dog naturligvis også af den andel af de danske studerende, der vælger at blive i udlandet.

4 Konklusion

I debatten om Danmarks fremtidige mangel på arbejdskraft har de internationale studerende ved de danske universiteter været en hidtil uset faktor. Denne rapport undersøger det samfundsøkonomiske regnskab for internationale studerende ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU) ved at tage højde for, at en del af disse bliver i Danmark efter deres DTU-ophold og dermed bidrager til det danske samfund.

Rapporten skelner mellem to typer af internationale studerende:

- Udvekslingsstuderende, der læser på DTU i forbindelse med en udvekslingsaftale. Disse studerende er typisk bachelorstuderende som læser på DTU i 1-2 semestre.
- Full-degree studerende, der læser på DTU for at tage en grad. Disse studerende er kandidatstuderende ved DTU og tager således en fuld kandidatuddannelse.

Der opstilles et regnskab for hver af disse typer studerende, hvori der betragtes indtægter og udgifter for både den offentlige og private sektor med udgangspunkt i Danmarks Statistiks registerdata. Til analysen betragtes internationale studerende, der færdiggjorde deres DTU-ophold i perioden 2002-2006.

Resultaterne af analysen viser, at DTU's udvekslingsstuderende er udgiftsneutrale for det danske samfund, når der tages højde for, at en del af disse bliver i landet efter deres ophold. Dette resultat indebærer, at den relativt lille andel af udvekslingsstuderende, der bliver i Danmark (knap 9%) genererer nok overskud til det danske samfund til at betale for de samlede uddannelsesudgifter for de udvekslingsstuderende. Yderligere viser resultaterne, at de full-degree studerende ved DTU genererer et overskud på knap 600.000 kr. pr. studerende til det danske samfund.

Resultaterne viser endvidere, at det koster omkring 200.000 kr. at uddanne en full-degree studerende til ingeniør. Dette udgør 1/7 af udgifterne ved at uddanne en dansk ingeniør, som er i omegnen af 1,4 mio. kr. Dette indebærer også, at der skal tilsvarende kortere tid til, før disse udgifter er betalt tilbage. Hvis man kan formå at

fastholde de internationale studerende i Danmark blot få år ekstra i forhold til i dag, kan de vise sig at være en endog rigtig god forretning for Danmark, i lyset af de kommende udfordringer i forhold til manglen på arbejdskraft. I forlængelse af dette, findes der fremskrivninger, der peger i retning af, at der kommer til at mangle ingeniører i fremtiden (se IDA, 2013)¹³. Resultaterne af rapporten understreger derfor yderligere det økonomiske potentiale ved uddannelse og fastholdelse af de internationale studerende ved DTU.

Resultaterne i rapporten vurderes endvidere at være et nedre estimat for det sande samfundsøkonomiske regnskab for de internationale studerende ved DTU, da en række parametre, der kan påvirke resultaterne positivt, ikke er inkluderet eller kvantificeret. De vigtigste parametre er:

- Indirekte skatter (såsom moms og punktafgift).
- Privatforbruget for de internationale studerende og den tilhørende multiplikatoreffekt af dette.
- Brandingen af Danmark som uddannelsesland.

Samlet set peger resultaterne på, at der er en stor potentiel økonomisk gevinst for det danske samfund, hvis man er i stand til at fastholde en større andel af de internationale studerende. Det er derfor vurderingen, at de internationale studerende kan spille en stor rolle i debatten om den fremtidige mangel på arbejdskraft i Danmark.

¹³<http://ida.dk/sites/prod.ida.dk/files/Prognose%20for%20ingeni%C3%B8rmangel%20-%20IDA%20ANALYSE%20-%20endelig%20version.pdf>

5 Appendix

Nedenfor er de gennemsnitlige historiske tal for den offentlige og private sektors indtægter og udgifter forbundet med de to typer studerende pr. år efter deres DTU-ophold angivet. Skat, kontanthjælp, dagpenge og bruttoindkomst er angivet i 2010-priser. Lægebesøg og antal sengedage er angivet i antal.

TABEL 5.1 INPUT-TAL TIL COST-BENEFIT ANALYSEN

Full-degree studerende						
År efter DTU	Skat	Læge	Sengedage	Dagp	Khjælp	Indk
1	78.828	2,3	0,1	17.421	102	229.753
2	102.114	2,8	0,1	8.710	104	288.920
3	114.347	3,0	0,2	8.398	0	315.527
4	123.463	3,5	0,4	8.882	117	340.058
5	142.801	4,1	0,3	11.213	308	392.506
6	144.849	4,0	0,4	8.798	0	411.926
7	147.427	3,9	0,2	6.711	0	413.804
8	142.076	3,9	0,1	6.753	0	398.363
Udvekslingsstuderende						
År efter DTU	Skat	Læge	Sengedage	Dagp	Khjælp	Indk
1	19.169	1,5	0,0	649	0	66.461
2	38.228	1,7	0,1	1.964	108	118.091
3	59.382	2,4	0,1	2.665	67	182.569
4	79.090	2,7	0,1	4.974	0	233.914
5	97.100	3,6	0,2	5.586	0	294.881
6	119.063	3,7	1,2	6.780	0	358.703
7	126.081	3,4	0,6	7.182	1.755	333.780
8	139.228	3,9	0,0	23.292	0	433.023

Anm.: Dagp er kort for dagpenge, Khjælp er kort for kontanthjælp. Indk er kort for real bruttoindkomst. Alle variable (undtagen sengedage og læge) er beregnet i 2010-priser.

Kilde: Egne beregninger

Priserne for antal lægebesøg er konsultationstaksten, der stammer fra lægernes overenskomst. Prisen pr. sengedage er beregnet ud fra udgifterne til sundhedsvæsenet delt med antal sengedage. Dette tal stammer fra Danmarks Statistik.

*Til universiteterne
Cc Bygningsgruppen*

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder (Harmonisering og modernisering af regler om ungdomsboliger, Center for Boligsocial Udvikling og ejerlejlighedsopdeling)

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har den 27. oktober 2016 via e-mail sendt ovennævnte i høring.

Vedhæftet følger kopi af det af ministeriet udsendte materiale: høringsbrev, høringsliste lovforslag ungdomsboliger mv og udkast til lovforslag.

Bemærkninger til udkastet bedes sendt til sekretariatet pr. e-mail på adressen: dkuni@dkuni.dk **senest fredag den 18. november 2016**. Eventuelle spørgsmål til høringen kan rettes til souschef Nikolaj Helm Petersen (tlf. 33 36 98 20).

Med venlig hilsen

Tine Klovborg Schou
Fuldmægtig
Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 11
tk@dkuni.dk
www.dkuni.dk

Danske Universiteter
Universities Denmark

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Almene boliger
Slotholmsgade 10
1216 København K

14. november 2016
nirav

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om boligbyggeri, lov om støttede private ungdomsboliger og lov om ejerlejligheder

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har den 27. oktober 2016 sendt ovennævnte lovforslag i høring.

DTU finder, at lovforslaget lægger op til en snæver udvidelse af kommunernes mulighed for at anvise ungdomsboliger til udvekslingsstuderende.

DTU ser generelt positivt på tiltag, der fremmer forholdene for udvekslingsstuderende. Tilvejebringelse af passende boliger har meget væsentlig betydning for de danske universiteters muligheder for at indgå aftaler om udveksling af studerende med stærke udenlandske universiteter. Udenlandske udvekslingsstuderendes adgang til boliger under ophold på danske universiteter har således direkte betydning for, at de danske universiteter kan sende en stor del af deres studerende på udlandsophold under uddannelsen.

DTU har omfattende udveksling af studerende med førende universiteter verden over. Universiteter som California Institute of Technology, Johns Hopkins University, ETH Zürich, EPFL Lausanne, TU Munich, National University of Singapore, University of British Columbia, KAIST, Tsinghua University, Tokyo Institute of Technology, University of Queensland, Technion Israel Institute of Technology. En lang række yderligere absolutte topuniversiteter i verdens førende økonomier sender også dygtige udvekslingsstuderende til DTU. Alt sammen med det resultat, at DTU-studerende får mulighed for at supplere deres DTU-uddannelser med et gratis udvekslingsophold på disse fremragende universiteter.

DTU har i 2016 ca. 800 udvekslingsstuderende og ca. 2000 internationale studerende, der gennemfører en hel uddannelse på DTU. Dette antal forventes at fortsætte med at stige for 2017. DTU er på nuværende tidspunkt kendt og anerkendt af dygtige studerende uden for landets grænser og betragtes af førende udenlandske universiteter som et meget attraktivt partneruniversitet. For at fastholde denne ekstremt positive udvikling og position, er det nødvendigt for DTU, at der i videst mulig udstrækning kan stilles boliger til rådighed for internationale studerende – udvekslingsstuderende såvel som internationale full degree studerende.

Udover at tilstedeværelsen af internationale studerende er en forudsætning for udsendelse af danske studerende, så ligger der en massiv økonomisk gevinst for det danske samfund i at rekruttere internationale studerende og fastholde dem på det danske arbejdsmarked efter deres

uddannelsesophold i Danmark. Rapporten, "Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU" fra oktober 2013 (vedlagt som bilag), opstiller et samfundsøkonomisk regnskab, der viser, at DTU's udvekslingsstuderende er omkostningsneutrale for det danske samfund, mens de internationale full-degree studerende på DTU genererer et betydeligt overskud på knap 600.000 kr. pr. studerende til det danske samfund. På nuværende tidspunkt er over 60 % af de internationale dimittender fra DTU fortsat i Danmark 1 år efter dimission og langt de fleste er i relevant beskæftigelse. Dertil kommer, at de internationale studerende også er relevante som kandidater til beskæftigelse i danske virksomheder, der opererer i andre lande, herunder ikke mindst de internationale studerendes hjemlande.

Det er således værdiskabende for de danske studerende, de danske uddannelsesinstitutioner, de danske virksomheder og det bredere danske samfund, at der arbejdes for optimale vilkår for internationale studerende, herunder boliggaranti. I modsat fald risikerer Danmark at blive forbigået i forhold til andre lande, når internationale studerende og udenlandske universiteter skal vælge universitet.

DTU ser derfor gerne, at begrænsningerne i kommunernes mulighed for i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og boligorganisationerne at anvise boliger til internationale studerende fjernes helt. Kommunerne er sammen med de lokale uddannelsesinstitutioner og boligorganisationer utvivlsomt de bedst egnede til at vurdere, hvordan boligmassen i den enkelte kommune fordeles mest hensigtsmæssigt til internationale studerende – udvekslingsstuderende såvel som full-degree studerende, hvorfor beslutningskompetencen i fuldt omfang bør lægges over på kommunerne, de lokale uddannelsesinstitutioner og boligorganisationer.

Yderligere foreslås det, at termen "udvekslingsstuderende" erstattes med "internationale studerende" eller "udenlandske studerende", da internationale/udenlandske studerende, der tager en hel uddannelse i Danmark, er en lige så vigtig og legitim gruppe af boligsøgende som udvekslingsstuderende, hvis værdi for det danske samfund er mindst lige så stor som udvekslingsstuderendes. Lovgivningen bør derfor fokusere på den bredde gruppe af internationale/udenlandske studerende.

Som det gerne skulle fremgå af ovenstående, finder DTU, at lovforslaget i langt højere grad bør udvide kommunens mulighed for at fordele ungdomsboligmassen i samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner og boligorganisationer.

DTU stiller sig gerne til rådighed for yderligere dialog omkring ovenstående.

Med venlig hilsen

Claus Nielsen

Universitetsdirektør

Danmarks Tekniske Universitet

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Kira Vinberg (kv@dkuni.dk)
Titel: Høringssvar - Danske Universiteter j.nr. 2016-11609
Sendt: 22-11-2016 13:05:21
Bilag: Hørringsvar - Danske Universiteter.pdf; Høringssvar fra DTU_udkast til lovforslag om ændring af lov om almene boliger m.v.pdf; Bilag til høringssvar_Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU_oktober 2013.pdf; VS: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling.eml; VS: Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling (UIBM Id: 144642).eml;

Til Udlændinge-, Integrations og Boligministeriet

Emne: Høring over udkast til lov om ændring af lov om almene boliger m.v...

Vedlagt er:

- Danske Universiteters høringssvar
- Høringssvar fra DTU, med vedlagt bilag
- Høringssvar fra SDU
- Høringssvar fra AAU

Med venlig hilsen

Kira Vinberg
Fuldmægtig
Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 3336 9806
kv@dkuni.dk
www.dkuni.dk

Danske Universiteter
Universities Denmark

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk), Justitsministeriet (jm@jm.dk)
Fra: Datatilsynet (dt@datatilsynet.dk)
Titel: Høringssvar - Datatilsynet - j.nr. 2016-11609
Sendt: 18-11-2016 13:48:07
Bilag: Høringssvar.pdf; smime.p7s;

Til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
CC: Justitsministeriets Lovafdeling

Hermed fremsendes vedhæftet Datatilsynets høringssvar af dags dato.

Med venlig hilsen

Mikkel Brandenborg Stenalt
Fuldmægtig, cand.jur.

DATATILSYNET

Borgergade 28, 5. sal, 1300 København K
Tlf.: +45 3319 3200, Fax: +45 3319 3218
E-mail: dt@datatilsynet.dk, Internet: www.datatilsynet.dk

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Nina Marie Ravn (nirav@dtu.dk)
Titel: Høringssvar - Danmarks Tekniske Universitet - j.nr. 2016-11609
Sendt: 15-11-2016 08:35:06
Bilag: Høringssvar fra DTU_udkast til lovforslag om ændring af lov om almene boliger m.v.pdf; Bilag til høringssvar_Samfundsøkonomisk regnskab for internationale studerende på DTU_oktober 2013.pdf;

Vedhæftet fremsender jeg på vegne af Danmarks Tekniske Universitet (DTU) høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om almene boliger m.v.

Med venlig hilsen

Nina Marie Ravn
Jurist, specialkonsulent
CAS Administration

Danmarks Tekniske Universitet
Campus Service
Energivej
Bygning 409, Rum 123
2800 Kgs. Lyngby
Mobil 5143 4903
nirav@dtu.dk
www.dtu.dk

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Ejendomsforeningen Danmark (info@ejendomsforeningen.dk)
Titel: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder m.fl.
Sendt: 16-11-2016 14:03:36
Bilag: doc01716820161116141111.pdf;

Vedlagt fremsendes Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder m.fl.

Venlig hilsen

Heidi Jensen
Receptionist

Ejendomsforeningen Danmark

Erhvervsorganisationen for ejere, udlejere og administratorer af fast ejendom

Nørre Voldgade 2, 1358 København K.

Telefon: 33 12 03 30. www.ejendomsforeningen.dk

Følg Ejendomsforeningen Danmark på LinkedIn

Nyt kursuskatalog ude nu!

Kom blandt andet på kurset "Renovering og ombygning". Her får du styr på, hvad du skal være opmærksom på, når en ejendom skal renoveres eller ombygges.

Tilmeld dig et kursus nu

Til: Almene boliger (almenbolig@uibm.dk)
Cc: Elmir Tartic (eta@uibm.dk)
Fra: Ask Svejstrup (ask@sandudvalg.dk)
Titel: Høringssvar - SAND - De hjemløses landsorganisation - j.nr. 2016-11609.
Sendt: 31-10-2016 15:03:26
Bilag: SANDs høringsvar til lov om ændring af lov om almene boliger mm, okt. 2016.docx;

Hermed fremsendes SAND – De hjemløses landsorganisations høringssvar på Høring - udkast til lovforslag - ungdomsboliger, CfBU og ejerlejlighedsopdeling

Med venlig hilsen

Ask Svejstrup, Sekretariatsleder
SAND – De hjemløses landsorganisation
Sundholmsvej 34, st.
2300 København S
Tel. 89937060
Mobil 20987921
ask@sandudvalg.dk